

Naročnina mesečno 18 Lir, za inozemstvo 20 Lir — nedeljska izdaja celoletno 34 Lir, za inozemstvo 50 Lir. Ček. rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inserate. Podružnica: Novo mesto.

SLOVENE

Abbonamenti: Mese 18 Lire, Estero, mese 20 Lire, Edizione domenica, anno 34 Lire, Estero 50 Lire. C. C. P. Lubiana 10.650 per gli abbonamenti: 10.349 per le inserzioni. Filiale: Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje Italijanskega in tujeje izvora: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano. Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana. Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Lubiana. Telefon 4001-4005. Concessoria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Bollettino No 881 Nuovi successi nel cielo egiziano

15 velivoli inglesi distrutti - 2 piloti americani catturati

Il Quartier Generale delle Forze Armate comunica: L'attività aerea è continuata intensa sul fronte dell'Egitto; in rinnovati scontri sette velivoli venivano distrutti dai cacciatori italiani, cinque da quelli germanici; tre altri precipitarono colpiti dalle artiglierie contraeree. Due membri dell'equipaggio di un bimotore americano, abbattuto nei giorni precedenti sono stati catturati. Apparecchi nemici hanno servolato la scorsa notte alcune zone del Piemonte della Liguria e della Lombardia sganciando bombe e spezzoni incendiari su Torino, Genova e Savona e causando danni materiali non gravi nelle due prime città, più notevoli nella terza. Le vittime finora accertate nella popolazione civile sono di un morto e dieci feriti a Torino, tredici morti e quarantasei feriti tra Savona e Vado Ligure; quelle delle incursioni della notte precedente su Genova ascendono a 29 morti e 121 feriti. Stanotte l'incursione nemica su Genova non ha fatto vittime, le numerose vittime si deplorano per eccessivo affollamento, all'imbocco di un rifugio.

Vojno poročilo št. 881 Novi uspehi v Egiptu

15 angleških letal sestreljenih 2 ameriška pilota ujeta

Glavni Stan Italijanskih Oboroženih Sil objavlja: Močno letalsko delovanje se je nadaljevalo na egiptovskem bojišču. V ponovnih spopadih so italijanski lovci sestrelili 7 strojev, nemški 5, 3 pa protiletalsko topništvo. Ujeta sta bila dva člana posadke nekega ameriškega dvomotornika, sestreljenega prejšnje dni. Preteklo noč so sovražna letala preletela nekatere okrajne v Piemontu, Liguriji in Lombardiji ter so spuščala bombe in zračne mine na Torino, Genova in Savono in povzročila neznatno gmetno škodo v prvih dveh mestih, znatnejšo pa v tretjem. Dosedaj ugotovljeno število civilnih žrtev je: 1 mrtev in 10 ranjenih v Torinu, 13 mrtvih in 46 ranjenih med Savono in Vado Ligure. Pri napadu na Genova prejšnjo noč pa je bilo 29 mrtvih in 121 ranjenih. Nocoj pri sovražnem napadu na Genova ni bilo žrtev, toda številne žrtve je objokovati zaradi čezmerno gneče pri vstopu v neko zaklonišče. Tanger, 24. okt. AS. Prebivalstvo na nasprotnem bregu gibraltarske ožine je z zanimanjem in obdobjem opazovalo napad italijanskih letal na Gibraltar. Po poročilih iz Gibraltarja je bila trdnjavska posadka posebno presenečena, ker ni pričakovala tega tretjega napada ob pozni uri in v tako neugodnih vremenskih razmerah. Letala so bombardirala odsek, ki se imenuje Evropski rtič, kjer je mnogo vojaških naprav, poleg tega pa še severni odsek trdnjave, kjer se nahajajo barake, vojašnice in letališča. Med vojaki je bilo veliko žrtev.

Novo napredovanje na Kavkazu

V Stalingradu je bila zavzeta tovarna »Rdeči oktober« — Sovjetska bojna ladja poškodovana

Iz Hitlerjevega glavnega štapa, 24. okt. s. Vrhovno poveljstvo nemške vojske je objavilo danes naslednje poročilo: V zapadnem Kavkazu pridobiva napad nemških in rumunskih čet v težavnih gozdnatih bojnih zmerom bolj na terenu. Severovzhodno od Tuapsa je bila zavzeta nadaljnja gora in zavrnjenih več sovražnikovih protinapadov. Ob k v kaski obali je bila neka sovjetska trgovska ladja težko poškodovana z bombami. Obalno topništvo kopne vojske je uničilo ob južni obali Krima sovražnikov hitri čoln. Nemški hitri čolni so prodrli v smeri proti pristanišču v Tuapsu ter dosegli v noči na 23. oktober dva torpedna zadetka na bojni ladji, ki je pod zaščito rušilcev prihajala v luko, ter poškodovala pristaniške naprave. Po bitki s sovražnimi hitrimi čolni, so se lastni čolni vrnili v svoja oporišča. V Stalingradu so pehotni in oklepni oddelki ponovno prešli v napad, vrgli sovražnika v ogorčenih borbah iz novih hišnih blokov in cestnih skupin. V nadaljnjem so zavzeli celotno tovarno »Rdeči oktober« in prodrli do Volge. Sovražne postojanke so bile dalje izpostavljene toči bomb našega letalstva. Vojna in strmoglavla letala so razen tega podnevi in ponoči obstreljevala sovražnikove topniške postojanke na otokih Volge in vzhodno od reke. Severno od mesta so se izjalovili šibkejši razbremenilni napadi sovražnika. Jugozapadno od Kaluge se je zrušil krajevni napad boljševikov v združenem obrambnem ognju ob krvavih izgubah zanje. Na ostali vzhodni fronti uspešne lastne akcije napadalnih oddelkov. Hudi letalski napadi so bili na srednjem odseku usmerjeni na sovražnikove postojanke za napad ter transportna gibanja in razkladanja čet. Na egiptovski fronti še dalje živahno letalsko delovanje. Sovražnik je izgubil 10 letal. Z izrabo vremenskega položaja je angleško

Ducejevi ukrepi za delovno ljudstvo

Novi Ducejevi socialni ukrepi ob dvajsetletnici Pohoda na Rim pomenijo novo veličastno razdobje v fašistovski socialni politiki — Skrb za delavce po tovarnah, na polju in po bojiščih ter odlikovanje vojne zvezde za delavske zasluge

Rim, 24. okt. AS: Duce je ob dvajsetletnici revolucije izvolil izdati vrsto ukrepov, ki prinašajo nov razvoj in dvig v socialno politiko, kakor jo izvaja vlada do vseh delavcev po tovarnah in po poljih, zaposlenih v slavnem boju, ki ga oboroženi narod prenaša za zmago. Od teh ukrepov nekateri povečujejo obseg socialnega skrbstva in preurejajo zavode, ki so za to določeni, drugi pa, ki niso nič manj pomembni, povečujejo delo, s tem da ustanavljajo zanj zaslužno odlikovanje, tretji pa dajejo širokim slojem nagrade za delovne napore pri vojnih nastopih. Ducejevi ukrepi določajo naslednje: 1. Ustanovitev vojne zvezde za delovne zasluge. To je odlikovanje posebne velfave in visokega moralnega pomena in bo krasilo prva najzaslužnejših italijanskih delavcev. Dobe ga lahko vsi delavci in delavke, ki so se v vojnem času odlikovali s posebnim žutom za dolžnost in s požrtvovalnostjo prenašali znatno hujše nevarnosti, kazali posebno sposobnost in delavnost pri vojni izdelavi, dajali izreden osebni prispevek za avtarkijo na področjih, ki se tičejo državne obrambe. Teh zvezd bodo podelili največ po petsto na leto, poleg njih pa enkratno denarno nagrado. Podeljevanje bo 28. oktobra ali 21. aprila. 2. Pomnožitev nezmožnostnih in starostnih pokojnin. — Povečanje se pridružuje dosedanjim vladnim zboljšanjem delavskih pokojnin kakor so na primer: znižanje starostne dobe od 65 na 60 let za moške, od 60 na 55 za ženske in na 56 za rudarje, prilagoditev pokojnin višji življenjski ravni, povišanje za otroke. Najnovejše zvišanje popravilja nesorazmerno, ki se je začelo kazati glede na gospodarske zahteve, ki jih je Duce hotel z naglim posegom omiliti in preprečiti njihov vpliv na množico, ki ima pravico do pokojnine. Te ugodnosti bo takoj deležnih 750.000 delavcev. 3. Nепretirano nadaljevanje zavarovanja za vse delavce v dobi, ko so poklicani pod orožje. Ustavitev dela in plačevanja prispevkov bi prinesla ustavitve zavarovalnega razmerja. Duce je hotel to preprečiti in zagotoviti sistem, ki izpolnjuje svojo dolžnost do domovine, zavarovanje za ves čas vojaške službe. Ukrep velja za vse oblike onemoglostnega in starostnega zavarovanja, zavarovanja zoper jetiko, zoper nezaposlenost, zavarovanje za primer rojstva in poroke ter ohranjanje nedotaknjene pravice raznih upravičencev. Zavarovanje gre v breme države. 4. Podvojitev rodbinskih doklad za tiste, ki so pod orožjem. Da bi delavci, ki služijo domovini v orožju docela uživali dobrine vsega socialnega skrbstva vlade, je Duce odločil, da se podvojitev rodbinskih doklad razširi z 28. oktobrom na vpoklicane uradnike in delavce, ki bi jim zagotovilo zbiranje prihrankov za tedaj, ko bodo demobilizirani. — Nove doklade bodo vezane in naložene na obresti ter jih bodo upravičenci dobili ob koncu vojske. 5. Zedinjenje zavarovalnih zavodov za nezgode. Dozdaj j ebilo te vrste zavarovanje za industrijo in za poljedelstvo ločeno. S tem ukrepom se združujeta Zavod za zavarovanje proti poklic-

nim nezgodam in boleznim v industriji ter Vzajemne nezgodne bolniške blagajne za poljedelstvo v Zavod INFAL. Ta preureditev bo prinesla znatne koristi kmetijskim delavcem ter bo pomnožila zavarovalne podpore ter vsaj za najhujše nezgode zagotovila letno rento. Dalje uvaja obvezno zdravniško pomoč, ki so jo doslej kmetijski delavci uživali samo tam, kjer so to določale kolektivne pogodbe. 6. Gospodarske ugodnosti za tiste delavske pango, ki so najbolj zaposlene pri vojni izdelavi. Duce je ob dvajsetletnici pohoda na Rim zapovedal, naj vsi uradniki in delavci v pomožnih industrijah dobe polmesečne plače, delavci pa eno tedensko mezdo poleg rednega zasluzka in sicer v nagrado za svoja prizadevanja in zaradi posebnega reda, ki velja zanje in ki ga prenašajo mirno ter z zavestno vderino. Drugo priznanje je Duce hotel dati ženskemu delavstvu v mehaniki in kovinski industriji, ki nadomešča pri delu moške. To žensko osebje bo dobilo zdaj 75%, 70% ali 60% tiste plače, ki je določena za strokovnjaško ročno delo v teh industrijah in to po treh razredih, v katero je razdeljeno žensko delavstvo. S tem bodo njegovi prejemki znatno zvišani. Razen tega bodo vsi delavci po italijanskih rudnikih dobivali od 28. oktobra dalje vztrajnostno nagrado po pet lir na dan za delo pod zemljo, po dve litri na dan pa za delo na površini. Poleg tega je Duce za dvajsetletnico revolucije zapovedal izdati še druge ukrepe, kakor: pomnožitev povikov zaradi odlikovanj za vojaško hrabrost in sicer za zlato kolajno od 800 na 1500 lir letno, za srebrno od 250 do 750 lir letno, za bronasto od 100 na 300 lir letno. Podobno so povišane pokojnine, ki so zvezane z odlikovanji sovjskega vojskega reda. Nagrada za osebe v državni službi in v pomožnih ustanovah. Duce je odločil, da se da državnim uslužbencem, vojaškim in civilnim, ki imajo rodbine in zaradi tega bolj čutiljo sedanje težave, enkratna nagrada v znesku petih mesečnih rodbinskih doklad in sicer od 28. oktobra dalje. Ista ugodnost je določena za osebe v pomožnih državnih ustanovah (Pokrajinskih upravah, občinskih itd.) Določitev dveh milijard lir za ljudska stanovanja. Duce je odločil, da je treba za državno uradništvo posebno upoštevati vprašanje stanovanj. Zaradi tega je vlada l. 1924 ustanovila Narodni zavod za hiše državnih uradnikov. Navzlic temu se čuti še živa potreba po stanovanjih za državne uradnike, ki pač pomenijo za velik del osebja glavno skrb. Zato je bilo odločeno, da bo omenjeni zavod takoj, ko bodo premagane sedanje prehodne težave, izvirajoče iz sedanjega stanja, ki preprečujejo izvedbo del, poskrbel za zidavo novih hiš v znesku milijard lir. Posebna določila bodo zagotovila plačevanje državnega prispevka za izvedbo tega programa. Za železniške osebe bo podobno poskrbela družba za državne železnice, ki sama zida in upravlja hiše. Da bi zagotovili izvedbo podobnega načrta za delavska stanovanja, so

Vladarska dvojica v Genovi

Genova, 24. oktobra AS: Vzvišena suverena Ni. Vel. Kralj in Cesar ter Ni. Vel. Kraljica in Cesarica sta v spremstvu generala Puntonia, prvega svojega pribočnika, letalskega polkovnika Brancata, pribočnika, ter dvorne gospe vovodinje di Cito, včeraj ob pol dveh popoldne nepričakovano prispela v Genova. Ni. Vel. Kralj in Cesar se je v spremstvu genovskega prefekta Borrija takoj podal v razne mestne okraja, ki so bili prejšnjo noč prizadeti po sovražnikovih letalskih napadih. Povsod se je dolgo ustavil ter se zanimal za razne ukrepe, ki so jih izdale oblasti, zlasti za pomoč ranencem. Ni. Vel. Kraljica in Cesarica se je medtem v spremstvu svoje dvorne gospe mudila v bolnišnicah, kamor so bili prepeljali žrtve letalskega napada, in vsaki izkazala svojo vladarsko dobro srčnost. Potem sta vzvišena vladarja skupno obiskala bolnišnice in zadeta poslopja ter povsod, čim so ju ljudje prepoznali, dala povod za navdušene manifestacije. Ob 17.15 sta se odpeljala iz Genove.

Podtajnik Stranke v Genovi

Genova, 24. okt. AS. Danes zjutraj je po naročilu Tajnika Stranke prispel v Genova podtajnik fašistovske Stranke Ravasio in je izrazil prebivalstvu solidarnost ter tovarištvu Črnih srajc. Ravasio je razdelil denar, ki ga je podaril Direktorij fašistovske Stranke za prvo pomoč osebam, ki so bile zadnje noč prizadete pri sovražnem napadu. Ravasio je dal navodila zastopnikom genovskega fašizma za pospešenje podporne delavnosti ter je obiskal mesta, prizadeta po sovražnem napadu.

italijanski industriji na Ducejevo vabilo sklenili ustanoviti sklad v znesku milijarde lir za zidavo ljudskih stanovanjskih hiš, brž ko bodo dovoljevale razmere.

Milan, 24. okt. AS: »Popolo d'Italia« komentira Ducejeve ukrepe za delavce ob 20. obletnici fašistovske revolucije in poudarja, da so bili ti ukrepi srečno izdani v sedanjem času tako, da ne predstavljajo nevarnosti inflacije. S tehnično stranjo pripominja list, da bodo uresničili ti ukrepi temeljne pogoje za obrambo dela ter bodo okreplili moč celotnega narodnega gospodarstva. »Corriere della sera« piše: Dočim v sovražnih državah razpravljajo o socialni organizaciji po vojni, pa v Italiji dejstva govore pred teoretičnimi razpravami. Fašistovski režim je zvest samemu sebi, svoji metodi in svoji tradiciji, kajti on postopoma gradi novi red.

Berlin, 24. okt. AS: Nemški tisk podčrtuje velik pomen Ducejevih socialnih ukrepov za 20 letnico fašistovske revolucije in pripominja, da italijanske delavske organizacije zavzemajo prvo mesto na socialnem in gospodarskem polju in da je bilo v 20 letih fašistovske vlade izdanih okoli 10 milijard lir za delavske množice.

Mussolinijeva dvajsetletna politika

Rim, 24. okt. AS: Za 20. letnico Pohoda na Rim je revija »Relazioni internazionali« objavila članek, v katerem našteva različna obdobja Mussolinijeve politike v zadnjih dvajsetih letih. Celotno Mussolinijevo delovanje je stremelo za mirom in za zaščito italijanskih koristi ter evropske civilizacije: spraviti Evropo v ravnotežje, vskladiti nasprotujoče si interese, odpraviti sovražstvo ter voditi življenjske sile mladih narodov k naravnim in miroljubnim ciljem. Toda angleški in francoski politiki so v svoji megalomaniji in žeji po gospodstvu načrtno odklanjali vse stvarne predloge. Italija jim je nasprotovala ter je zahtevala politiko poplave krivičnih pogodb podpirala mlade narode kakor Nemčijo in Madžarsko. Proti predlogom razorožitve so Angleži in Francozi po-

italijanskih in nemških zahtev. Toda italijanska potrpežljivost je vztrajala tudi za eno bolečih odgovodi. Ko je Italija zahtevala prostor pod afriškimi soncem, so sankcije dokazale, da so velike demokracije hotele vojno ter so pritisnile na ljudstvo, ki je bilo njihov zaveznik in odklonilo vse njegove zahteve. Tako se je v krvi porodil italijanski imperij. Evropsko ravnotežje, ki je obstajalo po Mussolinijevem prizadevanju, se je podrla. Sredozemlje je dobilo svojo polno politično veljavo. Os Rim-Berlin je razodela svetu svojo željo po svobodi in delu mlade Evrope. München je bil zadnji akt dobre volje Italije, ki je hotela ohraniti in braniti mir. Danes Italija vsak dan daje svoj prispevek k osvobodilni vojni proti boljševizmu in judobogatastvu. Enotnost Osi je popolna in totalna. Obe revoluciji imata skupne cilje. Proti sovražnemu barbarstvu postavljamo civilizacijo. Dvaset let boja nam daje pravico gledati z zaupanjem in bodočnost: nadaljevali bomo svoj pohod za utrditev italijanskih pravic.

Pogovori s slovenskim ljudstvom Vojna in gverilja

Casnikar g. Alessandro Nicotera je imel snovi po radiu Ljubljana naslednje predavanje: Do sedaj si še nismo vzeli skrbi da bi proizvedli razne »vzroke« gverilje. Nekaj pa jih hočemo poiskati. Glavni Stan v Belgradu je imel vedno v svojih načrtih nemir, ki se naj povzroča v sovražnem zaledju, delovanje stolpe pa se naj naslanja na podporo prebivalstva samega. Do tega še ni prišlo v aprilu, ker pač vlada ni imela časa začeti izvajati to nalogo in to zaradi tega, ker je hitro pobegnila. Premnogo ljudi pa so vzgajali v misli na dolžnost, da se bodo nekega dne morali spopasti z Italijani in ti so čakali na ugodni trenutek, da bi začeli izvajati ta načrt. To je bila naloga, ki se ji ni bilo mogoče upreti in je resnično škoda, da ni bilo mogoče meriti se z enakim orožjem, to je vojska proti vojski, ne pa vojaki proti roparjem. Resnica je, da ti tožijo zaradi tega, ker niso imeli topov, prav tako pa je res, da so topovi le malo vredni v gverilji. Še resničneje pa je, da se vojak vojskuje dobro, če ima proti sebi vojaka, ne more pa se in se ne bi znal in mogel vojskovati s takim, ki ga hoče presenetiti za (Nadaljevanje na 2. strani)

Kalinin o sovjetski osamljenosti

Rim, 24. okt. AS. Mihael Ivanovič Kalinin, predsednik sovjetske vlade, je imel na zborovanju kmetrov ognjevit nagovor, vzpodbujajoč k izboljšanju poljedelstva. Rekel je: »Sami smo in sami moramo prenašati težo te vojne. Vojna, ki jo vodi naša država, je zelo težka in krvava. Nemcem je uspelo pridobiti na svojo stran armade Italije, Romunije, Madžarske in Finske. Čeprav razen Italije nobena teh držav sama po sebi ni velika, se vendar moramo mi sami proti vsem boriti.« Kalinin ni omenil niti Anglije, niti Amerike in ne njune objubiljene pomoči, pač pa je omenjal obupno osamljenost, v kateri mora Rusija voditi trdo borbo proti Nemcem, Italijanom, Romunom, Madžarom in Fincem.

Roosevelt se izvija

Buenos Aires, 24. okt. AS. Iz Washingtona se je izvedelo, da je Roosevelt v opravičilo neskladnosti med resničnostjo in njegovimi čudovitimi orožovalnimi načrti, med opevano organizacijo severnoameriške vojne industrije in njenimi neozdravljivimi pomanjkljivostmi izjavil, da ima čudovito iznajdbo. Rekel je, da ni treba biti v skrbeh zaradi vedno manjše proizvodnje tankov in letal, kajti vlada je sklenila zadržati tok proizvodnje, to pa zaradi izkušenj na bojiščih, iz katerih je prišlo spoznanje, da ne gre za število, marveč bolj za kakovost in moč orožja. Predsednik je v zvezi s tem sporočil, da bo letos izdelanih za 45 odstotkov manj tankov kakor je bilo predvideno in prav tako znatno zmanjšano število letal, ki naj bi bila izdelana leta 1942. Stavili ponovno orožitev ter niso hoteli priznati

Novo napredovanje na Kavkazu

V Stalingradu je bila zavzeta tovarna »Rdeči oktober« — Sovjetska bojna ladja poškodovana

Iz Hitlerjevega glavnega štapa, 24. okt. s. Vrhovno poveljstvo nemške vojske je objavilo danes naslednje poročilo: V zapadnem Kavkazu pridobiva napad nemških in rumunskih čet v težavnih gozdnatih bojnih zmerom bolj na terenu. Severovzhodno od Tuapsa je bila zavzeta nadaljnja gora in zavrnjenih več sovražnikovih protinapadov. Ob k v kaski obali je bila neka sovjetska trgovska ladja težko poškodovana z bombami. Obalno topništvo kopne vojske je uničilo ob južni obali Krima sovražnikov hitri čoln. Nemški hitri čolni so prodrli v smeri proti pristanišču v Tuapsu ter dosegli v noči na 23. oktober dva torpedna zadetka na bojni ladji, ki je pod zaščito rušilcev prihajala v luko, ter poškodovala pristaniške naprave. Po bitki s sovražnimi hitrimi čolni, so se lastni čolni vrnili v svoja oporišča. V Stalingradu so pehotni in oklepni oddelki ponovno prešli v napad, vrgli sovražnika v ogorčenih borbah iz novih hišnih blokov in cestnih skupin. V nadaljnjem so zavzeli celotno tovarno »Rdeči oktober« in prodrli do Volge. Sovražne postojanke so bile dalje izpostavljene toči bomb našega letalstva. Vojna in strmoglavla letala so razen tega podnevi in ponoči obstreljevala sovražnikove topniške postojanke na otokih Volge in vzhodno od reke. Severno od mesta so se izjalovili šibkejši razbremenilni napadi sovražnika. Jugozapadno od Kaluge se je zrušil krajevni napad boljševikov v združenem obrambnem ognju ob krvavih izgubah zanje. Na ostali vzhodni fronti uspešne lastne akcije napadalnih oddelkov. Hudi letalski napadi so bili na srednjem odseku usmerjeni na sovražnikove postojanke za napad ter transportna gibanja in razkladanja čet. Na egiptovski fronti še dalje živahno letalsko delovanje. Sovražnik je izgubil 10 letal. Z izrabo vremenskega položaja je angleško

Kršitev švicarske nevtalnosti

Bern, 24. okt. AS: Švicarski listi z nejevoljo komentirajo polete angleškega letalstva na Genova, pri katerih so angleška letala zopet kršila švicarski zračni prostor in angleški bombniki brez pomisleka bombardirali genovske pomole, ki služijo izključno švicarskim ladjam, preko katerih prihajajo živila v Švice, kateri je angleška blokada že itak povzročila toliko utesnitvev. Bern, 24. oktobra. AS. Zadnje noč je bilo v Ženevi in v Bernu danih več znakov za letalsko nevarnost.

Visoki komisar sprejel Zvezni direktorij

Ljubljana, 24. oktobra.

Ob obletnici ustanovitve bojovniških fašistev v Ljubljani je ob 11. uri večeraj Zvezni tajnik predstavil Visokemu komisarju v vladni palači člani Zveznega direktorija.

Tovariš Orlandini je izrekel Visokemu komisarju Eksce. Grazioliu besede tovariškega in vdanega pozdrava tudi v imenu vrstnih strajk pokrajine in mu je zagotovil njihovo zvestobo in odločno voljo delati po višjih navodilih.

Visoki komisar se je zelo pristržno zahvalil za pozdrav in je izrazil pripravnost, da lahko računa na dejansko strastno delo Stranke pri izvajanju nalog, ki mu je poverjena v pokrajini.

Nato je odredil pozdrav Duceju, kateremu so se pridružili vsi navzoči.

Nato se je razgovarjal z Zveznim tajnikom in voditelji, ki so bili navzoči in sicer o raznih vprašanjih, ki se nanašajo na Stranko in njene organizacije.

Visoki komisar proučil vprašanja mesta Ljubljane

Navodila za bodoče delo

Ljubljana, 24. oktobra.

V navzočnosti podprefekta dr. Davida, načelnika kobineta dr. Bisie in odskovnega načelnika comm. Bulla je Visoki komisar večeraj sprejel župana mesta Ljubljane generala Rupnika in podžupana dr. Tranchido.

Župan je podrobno poročal o raznih vprašanjih, ki se nanašajo na glavno mesto in o finančnem položaju mesta.

Poročal je tudi v mestnih podjetjih in zlasti o apravizaciji mesta, o razdelitvi glavnih življenjskih potrebščin, o kurjavi, o pomoči in o pomanjkljivosti ljudskih stanovanj.

Eksceleuca Grazioli je po pozorni predložitvi predloženih vprašanj podal točna navodila o vsem, zlasti pa o pomoči, za del, ki je odvisen od občine, za zgraditev začasnih barak za potrebne družine in tudi določil, da se naj na pomlad začne graditi ljudska stanovanja in sicer po avtonomnem fašističnem zavodu za ljudske stanovanjske hiše.

Visoki komisar je tudi pojasnil ukrepe pristojnih ustanov za kritje potreb prebivalstva med zimskim časom.

Kar pa se tiče občinskega proračuna, je odredil, da naj se ukinejo takse na razne življenjske potrebščine, ki ne obstojajo v notranjosti Kraljevine.

Eksceleuca Grazioli se je nazadje zahvalil županu in podžupanu za opravljeno delo v korist prebivalstva.

Pravi komunistični nameni v Sloveniji

Jutro je v svoji sobotni številki objavilo članek, v katerem jasno razkriva prave komunistične namene in kaj hočejo komunisti s svojimi umori in zločini doseči. Ker so ugotovitve članka točne, prinašamo tudi našim čitateljem glavne odstavke »Jutrovega« članka:

Kakor kažejo dogodki, se ravna komunistični teroristi pri nas po tem navodilu anarhističnega učitelja. Tudi oni so razdelili slovensko ljudstvo, ki odklanja njihovo strahovlado, na več kategorij, katere bi radi »likvidirali« drugo za drugo. Računajo na kratkovidnost in lahkovernost ljudi, so s pretkano spretnostjo zlorabljali ostanke stare miselnosti in starih nasprotij iz dobe nesrečnih strankarsko-političnih bojev. Upali so, da bodo skupine, katere so namenili šele za drugi ali tretji »brokk«, vsaj pasivno stale ob strani, če že ne bodo z njimi simpatizirale, dokler bi šlo za »likvidacijo« pripadnikov drugih taborov. Na žalost in sramoto je tej njihovi peklenski spletki in njihovim drugačnim, enako hinavskim geslom marsikdo nasedel.

Odkritja o zločinih, ki so jih komunisti počenjali po doži in zadnji umori v Ljubljani sami so morali odpreti oči vsem. Res je tako, kakor je »Jutro« že enkrat ugotovilo: Kdor zdaj ne sprejeda, ta pač spregledati ne bo ter se odkrito postavlja ob stran uničevalcev slovenskega ljudstva.

Med zadnjimi žrtvami komunističnih umorov so bili z ranjanim dr. Natlačenom na želu odlični možje in vrli fantje iz katoliškega tabora. Za vselej bodo ohranili čast, da so spadali med prvo kategorijo na komunistično teroristični listi, torej med ljudi, ki so se jih komunisti najbolj bali. Toda nič bi ne bilo bolj napačnega, kakor če bi kdo iz teh zadnjih umorov sklepal, da se je ta morilska družba zrotila samo proti taboru, ki je videl v dr. Natlačenem enega svojih prvih mož. Največ žrtev je sicer padlo doslej iz tega tabora, a nihče naj se ne vara: Na črni listi teroristov so tudi pripadniki drugih skupin, ki se ne uklanjajo komunističnemu diktatu, za ljudstvo tako nesrečnemu in samomorilnemu.

Pa čeprav bi šlo samo za katoliški tabor, ali čeprav bi šlo za katerega koli manj znanega javnega delavca, bi morali nastopiti vsi, ki hočejo ostati zvesti samemu sebi, in odločno povedati: Zločinski morilec ne bodo odločali o življenju naših ljudi! V beli Ljubljani ne sme biti skrivališča in pribežališča za nje!

Prisel je čas, ko se morajo med Slovenci strniti vsi, ki se zavedajo svoje odgovornosti ter hočejo dobro sebi in svojemu ljudstvu. Strniti se morajo v sistematni in neizprojni borbi za odstranitev trockističnega tvora iz narodovega telesa. Naj končamo spet s citatom iz »satanskega katekizma«, ki pravi v svojem 5. paragrafu, da terorist »ne pozna nobenega priznanja« države in do celotnega civiliziranega razreda, prav tako pa tudi on ne sme pričakovati nobenega priznanja do sebec. Res, korenito je treba iztrebiti komunistični terorizem med nami ter s tem omogočiti našemu kmetu, da bo spet mirno obdeloval zemljo, našemu delavcu, da bo mirno opravljal svoje delo, našemu študentu, da se bo v miru učil, materam in očetom, da ne bodo trepetali v večnem strahu za svoje otroke, da tako ohranimo družbo in ohranimo svoje ljudstvo!

Obnovite potrdila o obiskovanju šole

Blagajna za izplačevanje druž. doklad poziva vse druž. poglavarje, da ob pričetku novega šolnega leta znova preskrbe za svoje otroke dokazila o obiskovanju šole. Zato morajo družinski poglavarji-delavci predložiti potrdila o posejanju srednje ali njej sorodne šole za vse svoje otroke od izpolnjenega 14. do izpolnjenega 16. leta starosti, družinski poglavarji-namješčenici pa za otroke od 14. do izpolnjenega 18. leta starosti. Za otroke mlajše od 14 let takšna potrdila niso potrebna. Šoleka potrdila je treba poslati tisti ustanovi socialnega zavarovanja (Zavod za socialno zavarovanje, Bolniška blagajna trgovskega, bolniškega in podpornega društva, »Merkur«, Glavna bratoveška skladišnica), ki je družinskemu poglavarju doklade nazadnje nakazala. Veakomur, ki do 10. novembra t. l. ne bi dokazal, da njegovi otroci, starejši od 14 let, še obiskujejo srednje ali njej sorodno šolo, bo blagajna z mesecem oktobrom ustavila zanje izplačevanje doklad. — Blagajna za izplačevanje družinskih doklad.

Trije mali ljubljanski živilski trgi

Ljubljana, oktobra.

Naše dnevno časopisje priobčuje redno stalna in izbrana poročila o življenju in gibanju cen na ljubljanskem živilskem trgu. Mišljen je seveda vedno glavni, to je Vodnikov trg, s pripadajočimi sosednjimi trgi, kakor nabrežje, Semenski ulico, Pogačarjevem trgu ter celo s Poljanskim, Sv. Petra risipom in Cankarjevim nabrežjem.

Ob čas do časa pa se le pojavi v časopisju kak glas, ki ve povedati, da imamo v Ljubljani še tri druge, čeprav manjše živilske trge. Dva od teh dveh, namreč trga v Šiški in v Mostah, imata že staro tradicijo in sicer še iz časov, ko sta bili Šiška in Moste še samostojni občini in eta bili za tedanje pojme zelo komodnih ljubljanskih, Šiškarjev in Moščanekim »prej daleč« od sredine mesta. Moščanekim in šišenskim gospodinjim je bilo kar všeč, da so imele trg, čeprav majhen, tako rekoč pri roki. Oba trga pa bi bila pred desetletji že bolj čislana, toda že tedaj je imela v Mostah in v Šiški vsaka družina svoj vrt in je na trgu kupovala le meso, to pa je mogla dobiti v vsaki mesnici.

Oba ta dva trga sta pridobila na pomenu, ko so se v Šiški in v Mostah pričele kot najemniki naseljevali uradniške, namješčenke, delavske in zlasti železničarske družine. Te sprva niso imele lastnih hišic in ne vrtoč ter so morale zelenjavo kupovati na trgu. Ta dva trga sta torej oživela in sta v svojih boljših, bolj živahnih dnevih imela vsak tudi po 15 stojnic. Na njihju so se rade ustavljale kmetice in prodajalke sadja, ker so vedele, da morajo svoje blago tu prav tako ali še celo bolj ugodno prodati, kakor pa na Vodnikovem trgu.

Še eno veliko prednost sta imela oba mala trga pred Vodnikovim: bila sta zunaj mitinske meje in tržnina na njihju je bila kar malenkostna, če je je sploh bilo kaj. Živila so mogla biti torej cenejša. Res je, da so si mnoge družine v Šiški in v Mostah omislile lastne vrtičke, toda prišle so druge prilike in oba trga sta lepo prosperovala.

Hud udarec pa sta oba trga doživela z inkor-svetovati, da naj nehajo plačevati poveljnike in komisarje, ker bodo ti, če bodo tako nadaljevali, kmalu sami in razoroženi. Uspešnosti ne bo moglo privedi povečano zverinstvo. Precej velike so bile človeške izgube: več desetini, stotin mrtvih. Imamo točno število trupel, nabranih na ozemlju. K temu je treba priključiti 1167 roparjev, ki so se pripravili oblastem v dveh mesecih z orožjem v roki.

Ker ste že hoteli številko, smo vam jo dali in ta številka je zelo značilna za tistega, ki si hoče ustvariti približno sliko o številčnem stanju sovražnika in ki razume, da je to znak popolnega razkroja slovenskih oboroženih tolp.

To pa še ne zadostuje. Uničena so bila tudi skladišča komunističnega upora in razbita njihova organizacija. To pa pove mnogo. Poleg tega pa je vse tisto, kar je bilo mogoče nabrati v sovražnih skladiščih, šlo v korist in povečalo razpoložljivost italijanske vojske, ki bi po določilih gverilje morala biti že sistematično uničena.

Končno pa ne vemo, če so si komunisti pri vodstvu tega boja v imenu osvobodjevanja slovenskega ozemlja hoteli prilastiti še vso ogromno škodo, ki jo je imelo prebivalstvo (edina resnična velika žrtev te gverilje) in slovensko gospodarstvo, ki se je najbolj razbilo.

Kar pa se tiče ostalih Slovencev, vemo v tem oziru, da sedaj v tem trenutku mnogo razmišlja, ker je pozabilo na to, da bi v začetku vse dobro razmislilo.

Povest o insulinu

Jožef Löbel

Ves insulin, ki smo ga pridobivali — in takrat smo ga že precej, ker je naš kemik Bost dognal način, da smo kemijsko isto dosegli kakor s podvezovanjem izliva — ves ta insulin smo torej pridržali samo za hudo bolne. Toda tudi teh je bilo na prebitek, dela pa zmerom čez glavo: bili so res lepi časi takrat! Kasneje je postalo resda strašno: vsak drugi naš pacient je bil simulant; še bolan ni bil, temveč kakšen časniki fotograf ali poročevalec. In ko so mi potlej celo Nobelovo nagrado prisodili, je postalo kar neznosno. Nagrada sicer ni bila neznosna, in ko je to dejal, se mu niso bleščale samo oči, temveč še vseh dva in trideset zob, zato pa toliko bolj ti pretehi banketi in sprejemi, ki so bili vezani obnjo... o kakšnem pametnem delu ni bilo ne duha ne sluha več!

Tedaj smo jim kar vse nalučali v naročje. Izdelovanje insulina — ali kakor tu pravijo, ilectina — je prevzela velika tovarna Eli Lilly v Indianapolisu, patent in varstveno znamko, smo prepustili univerzi in ta je potlej ustanovila poseben odbor, ki nadzira izdelovanje insulina po vsem svetu. In nam, besu ju plantaj, nam tehniška in denarna plat nista nič mar, vsa ropotija se nas nič ne tiče, in tako lahko vendar že delamo spet zase v miru.

Tako je Banting, pripovedoval svojo zgodbo. Toda mnogo jasneje od vse te dolge in podrobne historije so doktorju Wellerju dopovedovale Bantingove onči, njegov smeh, njegove kretanje in vsa osebnost tega mladega Američana, zakaj in kako je odkril insulin. S tolikim veseljem do dela in s tako porelo vibrave vne me je vsaka stvar že v naprej na pol dobljena!

Drugo polovico je prispevala Amerika s svojimi neomejenimi možnostmi!

Zakaj, kje na vsem svetu bi bilo sicer še kaj takega mogoče, kar se je tu zgodilo? Nezan mlad mož ti pride iz nekega kanadskega podeželskega gnezda in po glavi mu roji nekakšna ideja. O, prosim, kar pokaži, če je kaj prida. In če sam kaj veljaš! Telečjih zarodkov bi rad? Prosim, kar seji po njih! Kostnice te tudi mika? Prosim, kar potpi, jutri ti jih pošljemo v laboratorij!

Kje na vsem svetu se še kaj takega dogodi? V starem svetu prav gotovo nikjer. Ubogi nemški profesor — če bi bil hotel delati poskuse s kostnicami, bi bil moral odotovati v Italijo in ostati tamkaj več mesecev. Kdo neki bi mu bil na tako šibko domnevo, pa čeprav je spoštovan in znanega imena, postregel z denarjem? Kdo bi mu dal dopust? Čas? Leta in leta se je vilko, preden je dobil nekaj klavnih konjev — in še ti so bili sestradani!

Ne, ne, moj dragi mladi Američan, tebi in Ameriki, vama je res lepše, si je mislil doktor Weller in bri skozi široko okno razglednega voza na širno bogato zemljo, ki se je podila mimo njega. Nikakor ni imel namena prikrašati Bantingovo zaslug, če je tako mislil. Močak je bil marljiv, in znanja je imel dovolj in domišljije in domislekov tudi — pa še denar je znal najti, ki brez njega živ krst danes ta dan ne iznajde zdravliva. V starih deželah se upira sleherni votarji na tisoče okostenelih izročil, v mladih deželah pa slehernik nestrpno čaka napredka in mu skuša utreti pot, kjer le more.

Nihče ni tega bolj čutil ko Charles Weller, saj je bil otrok obeh ceslin, obeh kultur. Na Bantingov uspeh ni mogel misliti, ne da bi hkratu pomiloval profesorja Zuelzerja, in njegovi bolečini zaradi Nemčevega poraza je prizvajala pomnosna radost nad zmago Američanov.

Ta razdvojenost ga je zmerom obhačala, vseh dvajset let že. Toda sčasoma, saj j epirodno, je vse redkeje mislil na to, včasih po cele mesece ne. Čudno, zakaj nfu le v poslednjih dneh prihaja zgodba o odkritju tolikokrat na um? Brezčas iz strahu pred bližajočim se obiskom pri Zuelzerju. Od svojega nemškega prijatelja že dolgo, že prav dolgo ni dobil nobene vesti — kakšnega ga bo le našel? Brez dvoma zagrenjenega starega moža, ki se zdi samemu sebi podlo oslepeljan za sadove svojega življenjskega dela. Če si domišlja, da ga je usoda ukanila, ga bo Weller še kako razumel. (Dalje.)

V vsako hišo »Slovenc«!

Sedej in Gorše razstavljata

O akademskem slikarju Maksimu Sedeju je bilo zadnje mesece manj slišati v javnosti. V resnici se je Sedej umaknil v delavnico in pričel ustvarjati. Eno njegovih del »Pietà« smo imeli zadnje dni sicer priliko občudovati v izloženem oknu salona Anton Kos v prehodu nebotičnika, toda Sedej je ustvaril več.

Danes, v soboto, se prične razstava njegovih najnovejših del, prav tako v salonu Anton Kos. Sedej bo razstavil deset platen ter bo s tem zopet dokazal svojo plodovitost, poleg drugih umetniških in slikarskih vrlin, ki ga odlikujejo. Označba Sedejeve umetnosti je težavna. Kritika ga šteje k modernistom, gotovo pa je, da hodi Sedej izrazito svoja, individualna pota ter v vsakem delu pokaže, da je izrazita, samostojna in močna umetnost. Povrh tega izvrstno obvlada tehnično in figuravno stran podajanja.

Poleg Sedeja bo na isti razstavi razstavil tudi akademski kipar Franc Gorše svojo najnovejšo umetnino, kip »Amorčak«, poleg drugih skulptur, ki jih že ima v tem salonu razstavljene. Akademski kipar Gorše je v naši javnosti že toliko znan in upoštevan umetnik, da bo njegova najnovejša umetnina vzbudila nedvomno mnogo razumevanja med vsemi, ki ljubijo resnično umetnost. Vabimo občinstvo, naj si to lepo in zanimivo razstavo ogleda!

lir globe, Labič Frančiška, gospodinja v Ljubljani, Rožna dolina II-149, obsojena na 200 lir globe in zaplemo blaga.

Za prodajo kruha brez odvzema odgovarjajočih odrezkov: Zupan Niko, pek v Ljubljani, Medvedova ulica 8, obsojen na 600 lir globe.

Za prodajo živilskih kart: Pokorn Ciril, brezposelni natakar, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 93 na 100 lir globe in 14 dni zapore, Gorše Alojzij, delavec, Ljubljana, Tržaška 64, obsojen na 100 lir in 14 dni zapore.

Za krajo živilskih kart: Likar Leon, brezposelni tipograf, Ljubljana, Tržaška cesta 64, obsojen na 100 lir globe in 14 dni zapore.

Za sodelovanje pri skrivni trgovini z moko: Rozman Ana, bivša gostilničarka, Ljubljana, Rožna dolina XVII-6, obsojena na 7 dni zapore in 50 lir kazni.

Kazni za prekrške živilskih predpisov

Urad za nadzorstvo cen Visokega komisarjata sporoča, da je okrajno sodišče v Ljubljani izreklo v mesecu septembru naslednje kazni proti prekrškem živilskih predpisov in zaradi nedovoljene špekulacije:

Za neupravičen nakup moke: Miklave Jurij, brezposelni šofer v Rožni dolini XVII-6, Ljubljana, obsojen na 200 lir globe.

Za prodajo tekstilij brez odrezkov oblačilne nakaznice: Kuliš Jakob, trg. pomočnik v Ljubljani, Gorbičeva 64, obsojen na 500 lir globe.

Raba živilskih kart: Zalar Marija, učiteljica, Ljubljana, Rožna dolina II-119, obsojena na 200

Miss Slad - Gandhijeva učenka

Čez dva dni nato, ko so zaprli Gandhija, so zaprli tudi njegovo ženo, gospo Kasturbaj; obenem so angleške oblasti zaprle tudi Gandhijevu učenko miss Magdaleno Slad. V začetku so čaopisji o miss Sladovi, ki se zdaj imenuje Mira Bey, obširno pisali. Ko pa so jo izpustili na svobodo, so listi utihnil.

Miss Sladova je živela pri Gandhiju sedemnajst let, češ da je njegova zvesta učenka, ki hoče živeti po njegovih naukih do smrti. V resnici pa je bila miss Sladova vohunka angleške tajne policije. Njena naloga je bila — nadzirati Gandhija in njegovo delovanje in sproti obveščati o vsem — angleško tajno policijo.

Gandhijevim ožjim prijateljem se je zdela ta tujerodna učenka takoj v začetku — sumljiva. Zdaj, ko so jo izpustili na svobodo, se je izkazalo, da se prijatelji niso motili.

Miss Magdalena Slad je hčerka angleškega polkovnika Slada, ki je ob zasedbi Kalkute vodil angleške čete. Miss Sladova je prepotovala v spremstvu svoje sestre, ki je žena angleškega častnika, vso Indijo. Obiskala je tudi tempelj v Delhiju in je bila sprejeta na dvoru podkralja. Miss Sladova pozna Indijo in njeno ljudstvo do potankosti in tako ji je uspelo, da je postala učenka samega Gandhija. In Angleži so se spomnili, da bi bilo pametno, če bi ta lepa in simpatična miss ostala pri Gandhiju, se delala kakor da je vsa prežeta njegovih idej, obenem pa bi vohunila za angleško tajno policijo.

Časopisje je pisalo, da hoče lepa miss Slad zapustiti svoje dosedanje udobno življenje, bogastvo in srečo, in da pojde v Gandhijev samostan, kjer bo živela kot redovnica, predla volno, žrtvuje svojo lepoto, pozemeljsko ljubezen in srečo, da hoče živeti po zapovedih strogega preroka in delovati za blagor indijskega ljudstva in za njegovo svobodo.

Leta 1925 se je miss Sladova nenadoma odločila za tiho, spokorno življenje ob čudaškem preroku. V cvetu svoje mladosti, svoje lepote, v krogu svoje odlične družbe, bogastva, obdana z ljubeznijo in srečo, ki se ji je ponujala od vseh strani, se je podala v Pariz, da tam prebije leto dni v zatajevanju in pripravi za svoj novi poklic, za novo življenje, ki bo posvečeno Gandhiju in njegovim idejam.

Gandhi je poslal za njo dve svoji učenki, ki naj bi poučevali miss Sladovo v indijskih jezikih, navadah in šegah in v veri, kateri se je posvetila.

Ko je poteklo leto dni in je bila miss Magdalena pripravljena za svoj novi krst, je povabil njen oče, polkovnik Slad, sorodnike in prijatelje na poslovilni večer. Mladenka, ki je živela v svoji mladostni lepoti, prežeta nove filozofije, je prisostvovala banketu, kakor odsotna. Na slavnostnem večeru se ni dotaknila hrane, ker ta ni bila v skladu z njenim novim življenjem. Na vprašanje svojih sorodnikov, znancev in prijateljev, ki so se obračali do nje z žalostnimi obrazi, ker jo bodo izgubili, je odgovarjala

na kratko: »Zakaj me pomilujete? Našla sem svojo srečo. Pojdem k svojemu učniku; moj notranji glas mi tako narekuje.«

Slovo med očetom in hčerko je bilo kratko, brez posebnega ganotja in brez solza. S ponosnim vojaškim korakom je spremil polkovnik svojo hčerko k vlakcu, ki naj jo odpelje v Indijo; in prav s tako ponosnim korakom se je vrnil domov.

»Vi niste dober oče.« so mu očitali prijatelji in sorodniki.

»Ne morem pomagati. Raztolmačil sem hčerki, kaj je izgubila in kaj jo čaka. Toda ona mi je odgovorila, da je to njen poklic, njeno zvanje. Polnoletna je; nimam več pravice, da bi jo oviral. Naj stori, kar se ji zdi prav. Moja hiša ji je vedno odprta; lahko se vrne, kadar hoče. Tudi hčerka mi je rekla, da če bi se izkazalo,

Tako je na svetu

Ko je bil Ivan 5 let star, se je zaveroval v žensko, ki je imela plave lase, je bila precej debelušna, je priznala, da ima 45 let in je znala delati čokoladne torte. — Ko je imel Ivan 12 let, je bil zaverovan v Liziko, ki je imela rjave kodre in rdečo jopico. — Ko mu je bilo 20 let, se je zaljubil v Marietico, ki je pela slagerije, si rdečila nohte in je kar naprej kadila cigarete. — Ko je bilo Ivanu 30 let, je ljubil svetloloko, ki je imela črn krznen plašč in ji je bilo Li ime. — A v starosti 50 let, se je Ivan poročil z žensko, ki je imela plave lase, je bila precej debelušna, je priznala 45 let starosti in je znala delati čokoladne torte.

Kako se razni ameriški hoteli priporočajo

V New Yorku je, na primer, slavni hotel »Astoria«. Ondi ima vsak gost na razpolago temnico za razvijanje fotografij. V čitalniški sobi so izrezki iz časopisov, kjer so kritike o vseh gledaliških igranjih in zabavah tistega dne. Vsi otroci vseh gostov, ki so bili kdajkoli gostje tega hotela, prejemajo do svojega 16. leta od ravnateljstva posebno darilo za rojstni dan. — Hotel »Brown Palon« v Denverju izroči svojim gostom čez pol ure nato, ko so v hotel pršli, škatlico vizitk z njihovim imenom in z naslovom hotela in s številko sobe. — V hotelu »Bismark« v Čikagu so otroci vseh gostov brezplačno oskrbovani. — Hotel »Devenport« v Spokaneju ima stroj, ki izčisti in usveti ves drobiž, ki ga ima gost s seboj, kot da bi prišel naravnost iz kovnice. — Hotel »Me Alpin« v New Yorku ima nekaj sob, ki so rezervirane za posebno dolge osebe. Ondi so postelje dolge čez 2 m, zrčalo je visoko 2 m 10 cm, in kopalniške banje so tako velike, da lahko plavaš v njih. — V hotelu »St. Anthony« v San Antoniu so garaže v podzemlju in so z nadstropji zve-

da ni vredna svojega učitelja, ako bi se kesala, da se bo vrnila.«

Ni se vrnila Sedemnajst let je služila preroku kot tajnica in je bila njegova verna učenka. Očetu je pisala, da je srečna v svojem novem poklicu, sledeč naukom svojega mojstra.

Toda vse to je bila le velika komedija, ki naj bi prikrla Indijcem resnične namene pretkanih Angležev. Miss Magdalena je vztrajala ob Gandhiju in mu vestno sledila v vseh njegovih podvigih in načrtih; udeleževala se je tudi vseh verskih obredov Indijcev. Na zunaj je kazala vdanost svojemu preroku, v resnici pa je vohunila za vsem početjem Mahatma Gandhija. Poučena je bila o vseh njegovih načrtih in namelih.

Zdaj, ko so jo izpustili na svobodo, se je izkazalo, da Mira Bey ni bila prerokova vdana učenka, temveč le vestna vohunka — angleške tajne policije.

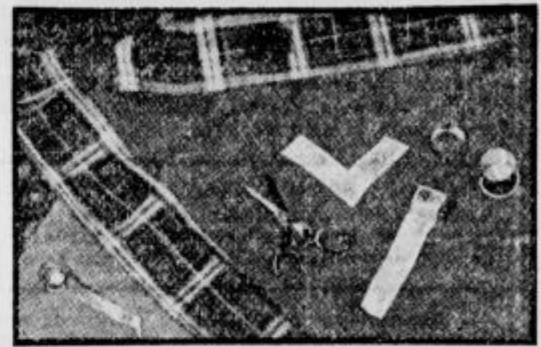
(W. B. J. Stampa Sera)

Dežnik, plašč, galoše...

... vse to je treba imeti v redu. Pazi, da je vse to troje zmeraj dobro presušeno, preden jih spraviš.

1. Moker dežnik koj razpneš, da se posuši. A časih vseeno zarjavijo kovinaste paličice pod blagom. Zato je prav, če jih časih s krpicco obdrgneš in s kako mažo namažeš.

2. Razpoke in luknjice v gumijastem plašču je težko zašiti. Bolje je, če robove pretrganega blaga čim bolj zblizaš in na narobno stran prilepiš progo »leukoplasta« ali drugačnega obliža.

3. Galoše osuši najprej z vodo, nakar jih je treba počasi — a ne na soncu ali peči — osušiti. Časih jih namaži s čebulo, da se odpravijo madeži, nato jih s krpo obdrži in namaži s kakim mazilom. Nikoli se ne smejo začeti lomiti.

K U H A

Cvetača kot — divjačina

Razrežeš na drobno rumeno kolerabo, peteršiljevo korenino in čebulo in pristaviš v slani jesihovi vodi. Ko ta zavre, daš vanjo celo cvetačo, ki se naj skuha v tej kvaši do mehkega. Potem vzameš cvetačo ven, pretlačiš zelenjavo skozi sito, narediš svetlo prežganje, daš vanj vse, kar se je prej kuhalo, tudi celo cvetačo in malo paradiznikove meze in pustiš nekaj časa stati. Zraven daš makarone ali krompir v obličaj. — Za 4 osebe potrebuješ: 1 kg cvetače, 1 rumeno kolerabo, 1 peteršilj, 1 majhno čebulo, sol, jesiha po okusu, 2 dgk maščobe, 2 dgk moke, 2 žlici paradiznikove meze. Zraven 1 kg krompirja ali 1/4 kg makaronov.

Kokoši in mraz

Pri mokro-mrzlem vremenu ni dobro pustiti kokoši na prosto, kajti tudi one se lahko prehlade in prehlajena kokoši ni povprečno nič nenavadnega. Najmanjši prehlad pa ima za posledico, da kokoši znose manj jajc. Ob takih mrzlih dneh se jim natosi zrnce v steljo, da se s prdnim iskanjem zrna zaposlijo in tako ogrejejo. Tudi je dobro, da jim iz istega razloga repo ali sočivje postaviš tako visoko, da so primorane, če hočejo ključvati, skakati kvišku. Da bolje nesejo jajca, jim daš toplo hrano in toplo vodo piti. Pripraviš tudi lahko v nizkem zaboju kovel iz peska, pepela in malo žvepla; kokoši se v tem rade valjajo. Nekaj drobcev gašenega apna naj ne manjka v kokošjem blevu. Če tako poskrbiš za udobnost kokoši, ti bodo pridno nesle.

BERITE IN ŠIRITE »SLOVENCA«!

Sedaj še zelenjavo. O, glej, tu je spet ona stara žena! »No, gospod svetnik,« reče prijazno, »že vse nakupili?« »Se nekaj zelenjave,« za- mrmra in gre k bližnji stojnici. »Kaj pa bo dobrega, gospod predsednik?« ga vpraša branjevka. Očka išče po žepih in v zadregi molči, izgubil je listek. Tedaj stara žena pokazuje na neko lepo cvetačo, na svežo salato in mlado špinačo. Še nekaj redkvice vzameta in razen tega par oranž. Očku se od vžičenja širijo prsi. Hvaležno pogleda staro mamko, ki mu je tako zvesto pomagala in jo povabi na par toplih klobas. Ona mu zato želi mnogo sreče in mu razloži svoje zanimanje zanj: »Moj je bil tudi zmeraj tako neroden, če je šel kaj kupit.«

Mimogrede stopi očka brž še na tehtnico. »No, no; drugače tehtam ena in osemdeset kil. Štiri kile sem nakupil, pa kaže samo štiri in osemdeset in pol. Kje je pa pol kile? Je kdo slabo tehtal, ali sem jaz šušljal?«

Ko pride očka končno domov, vse natančno pregledajo. »No, kako sem nakupil? Tega mi pač nisi prisodila, kaj? In kako poceni sem vse to dobil! En vrček piva sem še prihranil kot nič!«

Mamica je čisto zadovoljna. »Kaj dobro,« mu pohvalno reče. »Predpasnik bom podarila perici, če nežno pristavi, in jabolka so grozne barve, najboljša bo, da jih bom skrila med oranže. Zakaj si pa prav za prav prinesel špinačo? Saj je ploč nisem napisala.« Toda te opazke očkove vzvišenosti ne motijo, saj »riba je prav dobra, in zelenjava je lepa, sveža.«

Samo kuži je nezadovoljen. Na njegovo hrenovko očka sploh ni mislil. »Je pa že bolje, da gre nakupovat mamica,« si sam pri sebi misli — in na them si mamica misli isto,

Križanka št. 58

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
20				21							22							
23			24							25							26	
27	28		29		30		31		32		33		34		35		36	
37		38		39		40		41		42		43		44		45		46
47				48						49								
50						51						52						

Vodoravno: 1. svojat, gadje gnezdo, 7. nagota, 13. mešanec (tuja beseda), 20. matematični izraz, 21. poslana menica (tuja beseda), 22. planina v Makedoniji, 23. jezero v Abesiniji, 24. stvar, predmet (netvarno), 25. šahovski izraz, 26. plod, seme, 27. turški gospodar, 29. vrsta maščobe, 32. del stvarstva, 35. glinasta posoda, 37. psevdonim francoskega pisatelja (Islandski ribiči), 39. jabolčna jed, 42. malina, jagoda, 45. sij, 47. vonj (tuja beseda), 48. mesto v srednji Italiji, 49. zdravilna rastlina, 50. država v Severni Ameriki, 51. mesarski izdelek, 52. doslužen vojak (tuja beseda).

Navpično: 1. reka v Črni gori, 2. žensko ime, 3. ženska oseba iz Savinškove povesti Izpod Golice, 4. grška črka, 5. zdravniška potreščina, 6. nadav, del plačila, 7. francoski pisatelj (Ozka vrata), 8. mesto v brescianski pokrajini, 9. držav za plamenice v nekdanjih bišah, 10. krilatla žuželka, 11. teža zaboja (tuja beseda), 12. pristanišče na Finskem, 13. gospodinjsko opravilo, 14. mesto v severni Italiji, 15. boginja starih Slovanov, 16. država v Severni Ameriki, 17. levji pritok Donave, 18. skrajšano srbsko možko ime, 19. upanje, 28. kraj na Dolenjskem, 29. letni čas, 30. cer-

kvena dajatev, 31. tibetanski duhovnik, 32. Zolajev roman, 33. del telesa, 34. del kравjeva telesa, 35. ljubljanska mrtvašnica, 36. obvodna žival, 37. loščilo, 38. glas, zvok (tuja beseda), 39. dim, 40. kratica nekdanjega časopisa, 41. reka v severni Afriki, 42. Kiplingov roman, 43. lepa ptica, 44. šivalna potreščina, 45. bukovno semenje, 46. reka v Nemčiji.

Rešitev križanke št. 57

Vodoravno: 1. Bobri, 6. komar, 11. kli- ca, 16. kupa, 20. Erie, 21. godec, 22. urica, 23. bired, 24. tat, 25. požar, 26. Atika, 27. potica, 28. Anka, 30. Marat, 33. agava, 36. Banat, 39. vrana, 42. sokol, 45. opeka, 48. mora, 50. tona, 51. tisoč, 52. aleja, 53. legen, 54. Oka, 55. vinar, 56. anoda, 57. palača.

Navpično: 1. bet, 2. Oran, 3. bit, 4. repa, 5. igo, 6. koža, 7. oda, 8. mera, 9. Aca, 10. ruta, 11. kri, 12. Lika, 13. ica, 14. capa, 15. Abo, 16. kita, 17. Uri, 18. Peca, 19. ata, 28. avto, 29. Kana, 30. mati, 31. rosa, 32. toča, 34. Golo, 35. veja, 36. bala, 37. noga, 38. Tana, 40. rok, 41. nav, 42. sin, 43. kor, 44. lan, 46. ped, 47. kap, 48. mel, 49. reč.

Očka na trgu

»Če si ne bi mislila, da mi boš prinesel same neumnosti, saj bi te prosila, da greš na trg in nakupiš za jutri,« reče gospa Mira svojemu možu. »Toliko dela bom imela še s peko, in prati moram tudi še.«

Očka se ponosno vzravna. »Mira, povej mi no, kaj pa to prav za prav o meni misliš? Saj to je naravnost žaljivo! Menda bom vendar znal ločiti sadje od zelenjave in jajca od ne vem česa!«

»No...« reče Mira zateglo in od strani pogledal svojega »boga«. Toda ta je že zgrabil mrežo za na trg in reče: »Napiši, kaj hočeš.«

Sledi sto dobrih svetov in opominov. Toda očka: »Nikar si ne delaj skrbi! Bom že prav in dobro nakupil. Boš že videla; strmelabote!«

Mamica in Kuži zaskrbljeno gledata za njim. »Kaj misliš, Kuži?« vpraša mamica jazbečarja, »bo prinesel kaj pametnega?« »Hov,« odgovori Kuži in misli mu zaidejo k slastni hrenovki, ki se je iz mreže za nakupovanje že večkrat prikazala zanj.

Medtem očka z dolgimi koraki in odločnim obrazom hiti proti goščini na trgu.

Najprej sadje. Izbirno hodi od stojnice do stojnice. Mu ni nič po volji? »No, gospod doktor,« mu zazvenj nasproti, »kaj če bi tele zlate re- nete?«

»Doktor,« je zelo čudno slišati in že hoče obstati. Toda tedaj zasliši izza stojnice, ki stoji zraven: »Vi, mladi mož, mislim, da bi vi najbrž morali prinesli domov nekaj takihle jabolki! Kar sem pridilte!

»Mladi mož,« to zveni očarljivo. Očka ob- stane. »Pa so videti še tako zelena,« boječo do- mneva.

»Kaj pa še! Zelena! Saj ste slepi za barve, mladi mož!«

»Pa so zares zrela?«

»I kajpa! To so odlična jabolka. Tak okus, pa duh, rečem vam, v ustih se raztopi! Bleda so postala, ker so slišala, za kakšno nizko ceno bom dalal!«

Ze jih ima očka dva kilograma v torbi. Toda, alj ni mamica rekla, da mora gotovo prinesli lepa, rdeča jabolka, ker taka zelo lepo krase mizo? Ah kaj, ta imajo pač tako nežno, rumeno-zeleno barvo, to je izbrana kakovost!

Sedaj k ribam. Zbogom obstoji očka pred nji- mi. Z laskajočimi besedami mu prodajalka po- nuja velikansko ščuko. Očka je nezaupljivo ogleduje, nejasno čustvo ima, da z ribo nekaj ni v redu. »Nikar ne vzemite te,« mu svarilno za- šepče neka stara žena, jih boste dobili decma, če boste to prinesli!« Vprašujoč pogleda očka ostali dve kupovalki. Toda te dve sta še mladi ženi in se molče smehljata. »Kaj naj ga polomi,« si mislita. »Moški so vedno tako silno modri, ka- dar žena kaj kupuje. Bo vsaj spoznal, da ta stvar ni tako preprosta!« Ze hoče očka zgrabiti ribo, tedaj ga ona stara žena potegne stran. »Gospod svetnik,« reče, »svete, morate zmeraj pogledati ribi v oči, če ima tako lepe, jasne, potem je do- bra; če ne, se je pa varujte! Bom zdajle eno kakor ponevedoma malo potipala, pa tisto potlej vzemite.«

Na srečo prodajalka rib ne opazi tega sveta, sicer ne bi dala starki za liro kar cel kupček

ribjih glav. Očka pa na ta način vendar pride do sijajne ribe.

Ves vesel gre dalje. Tam stoji neki možki, ki glasno in razločno hvali nekakšen gospodinjski nož, s katerim da lahko narediš kar vse. Da ga rabijo po različnih kraljevskih dvorih vsak dan. »Vzemite, gospod, vzemite! To je odličen in praktičen nož; za krompir, za sadje, za zelenjavo in za meso; z njim lahko lupite in strgate. Ra- bite ga obenem lahko za odpiranje konzerv in namesto žlice za čevlje. Ta čudoviti nož se ne upogiba, se ne zlomi, ne zarjavi in ne poškoduje nobenih dragocenih vitaminov. Na kraljevskih dvorih ga še vse kuharje vsak dan rabi, imen vam ne morem povedati, to je strogo zaupno, saj veste; toda lahko mi verjamete! Vzemite, gospod, svetujem vam!«

Očka ne sluti, da ima mamica doma najraz- ličnejše vrste takih kuhinjskih nožev; misli si pa, stvari, ki jih rabijo na kraljevskih dvorih, bodo gotovo razveselile tudi mamico. Ze ga je vtaknil k ribi in jabolkam.

Počasi gre naprej in se ozira naokrog. Za predpasnike in domače obleke se ne zanima. Toda ženska, ki jih prodaja, se zanima zanj. Ze mu obesi čudoviti primerek takega predpas- nika okrog vratu. »Krasno, gospod! Kaj pravite k temu elegantnemu predpasniku? Samo poglejte, vzorec! Rečem vam, gospa soproga bo kar po- skočila od veselja!«

Saj res, Dobri, ljubi Miri mora tudi kdaj napraviti kako veselje. Očka ne zapazi kričeti velikanskih rož in ne sluti, da bo vitka Mira v tem predpasniku kar izgnila in ga spravi k dru- gim stvarim.

ŠPORT

Žoga vabi!

Danes celodnevni spored na igrišču Ljubljane.

Precej škripanja je bilo v nedeljo med nogometnimi enajetericami, ki so se po daljšem času pojavile na zelenem travniku in otvorile domačo jesensko sezono. Ni bilo videti kaj prida povezanosti, pač pa precej elana, kar je razumljivo, če pomislimo, da je marsikatero nogometno areo vztrpetalo, ko je spet začutilo čare in mikavnosti usnjate igrače. Navdušenost se je poganjala fantje od gola do gola, v ponedeljek pa so tarnali, da čutilo bolečine in utrujenost v mišicah in sklepih. To je bil začetek, danes pa bo šlo že bolj gladko. To tem prej, ker je bilo med tednom ugodno vreme za trening.

Štiri nedelje bodo igrali, danes je na vrsti druga. O posameznih moštvi smo že dobili prve vtise, ki niso tako slabi. V vrstah Ljubljane je še vedno nekaj starih mojstrov, ki so streljali, da jih je bilo veselje gledati. Zadnjič so odpravili Korotance s 17:0, danes popoldne ob pol dveh pa bodo imeli opravka z Mladiko. Težko verjetno je, da bi mogli Mladikarji postaviti moštvo, ki bi gospodarilo na zelenem polju, razlika v golih pa bo vsekakor precej zmernejša. Popoldanski spored obsega še srečanje med Dopolavorom tobačne tovarne in Zabjakom, zatem pa tekmo med Marsom in Vičem. Zanimajo nas prav posebno, kako se bodo obnesli navdušeni Vičani proti Marsu, ki ima v svoji enajeterici nekaj izkušenih igralcev, kakor Doberleta in Slamiča.

Mladina bo opravila svojo dolžnost že popoldne. Začeli bodo ob 10.30 s tekmo med Zabjakom in Vičem, za njim pa se bodo spogledali juniorji tobačne tovarne proti Mladiki. Vstopnina k dopoldanskim prireditvi znaša 1 liro, k popoldanskim pa 2.

Olimpijski kult v starih časih

O olimpijskih igrah starega veka je zbranega že ogromno gradiva. V Olimpiji samu pa še vedno kopljejo in raziskujejo; dolejšje so odkrili glavni stadion, žigarska arena je ostala iz najstarejših časov nespremenjena, v preseku nasipa za gledalce pa se vidijo sledovi raznih zob. V zadnjih letih so izkopali v Olimpiji tudi dobro ohranjene ostanke zidanege plavalnega bazena in temelje skupine malih hiš, za katere msljijo, da so služile kot bivališče za tekmovalce. Veliko arheološkega gradiva je zbranega in odkritega, k temu je treba prišteti še mnogo umetnine in zapiske, kljub vsemu pa še nimamo jasne slike o raznih dobah grških svečanosti v Olimpiji.

Prva letnica, v zgodovini olimpijskih iger je 776 pred Kr., ko so začeli zapisovati imena zmagovalcev. Povsem zanesljivo pa je, da so začeli z olimpijadami že v starejši dobi. Te igre so bile za kulturno življenje starih Grkov tako važne, da so po njih uvedli štetje časa po olimpijskih dobah (po štiri leta).

SLOVENCEVA KNJIŽNICA

sporoča:

1. Vezane knjige so se žal nekoliko zakasnilo, to pa zaradi tega, ker ni došel potrebni material za platnične klišaje. V celo platno vezane knjige so bile že razposlane, v polplatno vezane pa se bodo dobile jutri v ponedeljek. S četrto knjigo, ki izide 1. novembra, bomo — tako upamo — tudi z vezanimi knjigami na tekočem.

2. Doslej so izšle tri knjige drugega letnika: Jalenovi »BOBRI«, trilogije I. del, povest Ljubljanskega barja iz pradavne dobe mostiščarjev;

Perrijev »NEZNANI UCENEC«, roman iz Kristusovih časov in se godi deloma v Rimu, deloma v Palestini;

Heyeva povest »POTA IN ZAPREKE« — zgodba podjetnega fanta, ki išče ravnovesja med svojim poklicnim delom in zahtevami srca ter naposled po mnogih ovirah obojno združi v harmonično celoto.

3. Kot četrta knjiga bo prihodnjo soboto izšla povest Ljeskova, enega najboljših ruskih pisateljev. »ZACARANI ROMAR«, roman iz Donske kotline.

4. Težko pričakujejo naše družine Miklavža Kureta »VESELJA DOM«. Obsegal bo tri knjige, ki bodo vse obenem izšle sredi prihodnjega meseca. Za dolge zimске večere pač ne bo boljšega priročnika kot bo Kuretovo delo. V knjigah je zbrana ogromna množica najrazličnejših zabav in iger in »čarovnij« in umetnij. Vsak bo lahko našel v knjigi svoje: otrok, dijak, odrasli, neuki, učeni, matere za svoje otroke itd. Kjer se ne da vse povedati z besedo, je ponazorjeno s slikami in narisi.

Za naročnike »Slovenčeve knjižnice« bodo knjige kljub velikim stroškom po 6 lir, v knjigarnah bodo seveda dražje. Zato se naročite še ta mesec na »Slovenčeve knjižnice«. Naročnina se lahko plačuje v obrokih. Naroča se pri upravi »Slovenca« in v Ljudski knjigarni.

Olimpija, kjer so prirejali prve športne svečanosti, je bila v trgovskem in gospodarskem oziru povsem brezpomemben kraj. Tiha in mirna dolina, po kateri teče kristalno čista reka Kladeos, je bila posvečena bogovom. V Olimpiji je stanovalo le toliko ljudi, kolikor je bilo potrebno za redno bogoslužje. Okolici Olimpije, to je pokrajina Elis, ki leži v zahodnem delu Peloponeza, so jamčila sosedna plemena za politično svobodo. Najmočnejši zaščitniki neodvisnosti Olimpije so bili prvotno Spartanci, pozneje pa je prešla dolžnost zaščitnika na ves grški narod.

Prastari prebivalci Olimpijske doline so imeli navado, da vsako leto praznovali praznik dobre letine. Svojim bogovom so žrtvovali razne pridelke, prirejali pa so tudi viteške tekme mladeničev. Religiozni kult praznovanja dobre letine se je raztegnil tudi na igre mladeničev. Cvet moške mladine vse pokrajine je tekmoval v zahvalo bogovom in jim žrtvoval tudi svoje zmage. K bogoslužnim tekmam so pripuščali le one mladeniče, ki so bili brez telesnih ali duševnih napak. Tako se je razvil že v prvih časih ideal grškega olimpijčarja, ki je moral biti duševno in telesno popoln: »skalos kai agathos!«

Dolgo časa je prevladovalo v Olimpiji vzvišeno pojmovanje mladinskih iger. Propadlo je šele v poznejših stoletjih, ko so uvedli profesionalizem.

Šport v kratkem

Športna sekcija »Hermesc«, table-tenis odsek, odpravlja letošnji igralni sezono v nedeljo, 25. t. m. ob 9, ter vabi prijatelje tega lepega športa k sodelovanju. Igralci namiznega tenisa so dobili na

razpolago lepe prostore dvorane hotela Miklič, kjer bodo lahko neovirano trenirali. Vsi stari člani, kakor tudi novi interesi, naj prihite polnoštevilno članarina nizka! Tudi za žogice je proekrbijeno. Načelnik.

Novo smuško postojanko, o kateri poročajo, da je najlepša v državi, so si uredili Madžari v gorah okrog mesta Kasse. Za smušarje planince so uredili 27 km dolgo progo, ki je široka 2 do 3 m, na težjih mestih pa 4 do 5 m. Strmina znaša povprečno 8 stopinj, višinska razlika pa okrog 1000 m. V tem predelu je bilo že dolejšje nekaj smuških postojank, na novo pa so zgradili 16 manjših in večjih koč, ki bodo služile nekaterim samo za dnevno zavetišče, nekatere pa bodo oskrbovane. Na smušiških okrog Kasse so našli tudi primerno etrmino za smuško kaskalnico, ki jo bodo otvorili v teku zime.

Yrgö Nikkanen, finski prvak v metanju kopja, je postavil prav na koncu sezone izvrstno znamenje 70.30 m. Na isti prireditvi v Helsinkih je zmagal v suvanju krogle Nyquist s 14.40 m, v metanju diska pa je bil prvi s 44.20 m.

Športniki, ali že veste...

... da obstoja v športu en sam rekord, ki stoji kakor neporusljiv in ga tudi ne naskakujejo več? Gre za svetovni rekord v kolesarjenju na eno uro. Počeval je pa Francoz Paul Guignard leta 1909, na kolesarskem dirkalniku starega tipa v Monakovem. Guignard je bil prvi, ki je prevozil v 1 uri čez 100 km in prispel točno ob 101.623 km. Pozneje so dosegli sicer večje razdalje, vendar na avtomobilskem dirkalniku, kar pa pomeni druge okoliščine in drugačno merilo.

Vodnjak (anekdota)

Nekega dne so Zaplotičani kopali vodnjak sredi svoje vasi. Ko so ga izkopali, niso vedeli, kam bi z izkopano prstjo.

Po dolgem prerekanju sem in tja so izkopali še en vodnjak in so ga zasuli s prstjo, ki so jo bili izkopali pri prvem vodnjaku. Toda — glej — spet je bil kuž zemlje tu! Kam z njo? In so izkopali tretji vodnjak, da so ga zasuli s prstjo iz drugega vodnjaka.

In tako so kopali vodnjak za vodnjakom, dokler niso prišli do konca vasi. Tu so prenehali. »Tako,« so dejali, »tu nam pa ta kup zemlje ni več na poti,« in so si šli v krčno vsi srečno »dušo privezati«.

Prebivalstvo Portugalske

Državni statistični zavod v Lizboni je objavil številke o portugalskem ljudskem številu iz decembra 1940. Po teh podatkih biva na Portugalskem 7.709.425 duš. Na portugalskih otokih Azorih in na Madeiri biva 535.000 ljudi. Lizbona, kot največje mesto, ima 702.000 prebivalcev.

EIAR - Radio Ljubljana

Parlate l'italiano!

Schemo della 6 lezioni che verrà tenuta dal prof. dott. Stanko Leben lunedì, il 26 ottobre 1942-XX alle 19.00.

Verbi regolari al presente indicativo.

ascolt-are	rispond-ere	part-ire
ascolt-o	rispond-o	part-o
ascolt-i	rispond-i	part-i
ascolt-a	rispond-e	part-e
ascolt-amo	rispond-iamo	part-iamo
ascolt-ate	rispond-ete	part-ite
ascolt-ano	rispond-ono	part-ono

La nostra vicina d. casa ha una piccola bottega dove ella vende frutta, legumi, formaggio, latte e uova. — Parlate troppo forte, io sento molto bene ogni Vostra parola. — Apriamo il libro e leggiamo a pagina dieci. — Queste pere sono molto buone e non sono care; costano soltanto cinquanta centesimi l'una. — Quando parlate l'italiano molto presto, io non Vi comprendo ancora. — Ella spera d'imparare presto la lingua italiana. — Quando si soffre di qualche cosa, si chiama il medico. — Rispondo subito alle lettere ricevute. — Non rivolge la parola a nessuno. — Versano torrenti di lacrime. — La piccola Luigia corre in giardino dietro le farfalle. — Io parto stasera. — Quando arriva il treno? — Le acque del fiume passano lente e fredde alla vista. — Esse ascoltano senza rispondere. — Mancano due o tre minuti all'ora. — Desidero cambiare tre biglietti di cento lire. — Quando non si parte non è permesso entrare nell'interno della stazione. — I giornali parlano di un grave disastro ferroviario. — Il vento caccia via le nuvole. — Chi primo arriva prima mangia. — Chi tardi arriva mangia all'osteria. — Parli come un libro stampato. — Bisogna chiudere un occhio.

Esercizi:

1. Conjugate le seguenti proposizioni: Imparare la lingua italiana. — Chiudere la porta e aprire la finestra. — Prima riflettere, poi rispondere. — Seguire i corsi serali all'Istituto di Cultura italiana. — Prendere la barca per passare il fiume. — Non aver niente da fare. — Io non trovo l'ombrello, perdere un quattro d'ora e partire per l'ufficio in ritardo. — Essere troppo occupato.

2. Traducete: Ta cigareta ni dobra. — Zakaj (perché) je zmerom tako žalostna? — To je pa tri oreh. — All se vam muditi! — Ceste (strada) so pokrite s prahom (la polvere). Za eno uro si prepoznem. — Kakšne barve so ti robcji? Beli so. — Danes je nebo pokrito z oblaki.

Tu natisnjeno besedilo je samo ključ za vse one, ki sledo potku italijanščine po radiu. Italijanški uro so na sporedu ob ponedeljkih in srodaj za začetenike, ob petkih pa za tiste ki že imajo gotovo predznanje — vedno ob 19.

SREČNO STA PRITEKLA IZ GOZDA IN PRISPELA DO GLOBOKE REKE, TETAJ STA ZASLIŠALA ZA SEBOJ KLETVINE RAZBOJNIKOV, KI JE SE NISO OPAZILI.

KER JE V VODI RASLO LOČJE, ODLOMI ŠKRJANEC HITRO DVE TRSTIKI, NAKAR STOPITA DO PASU V VODO.

MALI OGLASI

V malih oglasih velja pri iskanju službe vsaka beseda L 0.30, pri žemtovanijskih oglasih je beseda po L 1.—, pri vseh ostalih malih oglasih pa je beseda po L 0.60. Davek se računa posebej. Male oglase je treba plačati takoj pri naročilu.

Službe
Istejo:
Iščem službo gospodinje zdrava, čista in poštena v vseh oztirih. Sla bi k starejši boljši gospej ali gospodu. Plača ni nujna, prostim pa za prazno sobo za shranitev mojega pohištva. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Prazna soba« št. 5828. (a)

Dobra kuharica
Išče službo, gre tudi za malo plačo. — Naslov v upravi »Slov.« pod 5700. (a)

Pošteno dekle
sprejem v službo s 1. novembrom, če tudi ni izvezbana v kuhli. Kreger Marija, VII., Medvedova cesta 8-I. b

Krojaškega pomočnika
sprejme takoj M r a k - Selenburgova 6. b

Služkinjo
za vsa hišna dela sprejem k majhni odrasli družini. Vprašati: Vodovodna cesta 5-I, Za Bežigradom. b

Smrekovo črešlo
lepo, zdravo, suho in jezice — kupi vsako količino najjarna J Lavrič, št. Vid pri Stični - Ljubljana.

Kupujem suhe gobe
in plačujem po najvišjih cenah. — R. Vianjevec, Florjanska 37, Ljubljana. (k)

Stroj za tolčenje smetane
kupim. Ponudbe je poslati na upravo »Slov.« pod »Vika« št. 5856. k

Večevni radijski aparat
kupim. Ponudbe je poslati na upravo »Slov.« pod »Radio« št. 5852. k

Službe
Dobe:
Samostojno kuharico za vsa gospodinjstva dela iščem v mirni dom. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5809.

Hlapca
sprejem takoj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5791. (b)

Služkinjo
pridno in pošteno, sprejem s 1. nov, k dvema otrokoma in v pomoč pri gospodinjstvu. Zrinsko-goga 6, prtiličje, levo, I. G. b

Šiviljo za perilo
dobro moč, sprejem. — Ponudbe pod KDC 1942 upravi št. 5874. b

Pridno dekle
pošteno, išče boljša družina. Naslov v ogl. odd. »Slov.« pod št. 5873. b

Posestva
Parcelo v izmeri 600 m² v bližini nove cerkve v Sliski, prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod »Ugodno« št. 5808.

Dvostanovanjsko hišo
z velikim vrtom in travnikom v Ljubljani, prodam za 168.000 lir. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5800. (p)

Kupimo
Pisalni stroj, gromofon in plošč, dobro ohranjene ali pa v neuporabnem stanju, kupuje in plača najvišje dnevene cene »EVEREST«, Prešernova ulica 14. k

Perzijsko preprogo
kupim od privatnika. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Ugodna prilika« št. 5851. k

Nekaj sadnih dreves
že rodnih, okoli 4 m visoke, kupim. Iv. Figar, Vošnjakova ul. 12. k

Suhe gobe
vsako množino kupujem. Ponudbe količine in cene na upravo »Slov.« pod sifro: »Gobe« št. 5875.

SGARAVATTI SEMENTI S. A., PADOVA
Sementi di Ortaggi, Foraggi ecc.
Semena za zelenjavo, krmila itd.
Chiedere offerte. — Zahtevajte ponudbe.

Prodamo
Tel. 40 88
PREMOG GOMBAČ
GLEDALISKA 14

Otroško posteljico
belo pleskano, z mrežo in simnico vse popolnoma novo, prodam za 900 lir. Dolenjska c. 13-I.

Čevljarji pozor!
Imamo stalno v zalogi ACETON, Xylol, Benzol v najboljši kakovosti! »PETRONAFTA«, Ljubljana, Tyrševa cesta 35a.

Divji zajec!
Sadjarji! Škode na sadnem drevju vas obvaruje inženir Preziljevo LEPUSIN-mazilo. — Ljubljana, Wolfova ul. 2.

»HAMMONIA«
parketno čistilo je prišlo! Poskusite, je odlična tekočina, čisti lepo, temeljito, hitro in poceni. »HAMMONIA« čisti parkete, pohištvo, linolej, gumi pogle, umetna zalogla pri: »PETRONAFTA« Ljubljana, Tyrševa cesta 35a. l

Krmilna pesa
napredaj pri Gospodarski zvezi.

Zajenico
s 4 kietkami s pločevinastim odtokom, skoraj novo, poceni prodam. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 5793. (l)

1500 kg pese
prodam, Jernej Seliskar, Dragomer 41, pošta Brezovica pri Ljubljani. (l)

Lepo, črno moško suknjo
prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5797. (l)

Domača zimska jabolka
prodaja Gospodarska zveza v svojem skladišču v MAISTROVI ULICI 10. Pridno segajte po njih, dokler je zaloga!

Prodaj zapestno urico
blago za plav kostum, nekaj posteljneza in ženskega belega perila, lepo, belo volineno damsko vestjo ter črn, topel neizdelan plašč za majhno postavu, Strassmayerjeva št. 4-I, desno. (l)

Dva štedilnika
levi in desni, 2 plošč in pol, 21 col, kompletno ogrodje za vzdati, pod ceno napredaj, Trnovski pristan 32.

Prodaj več gramofonov
kovčegov, komad 350 L, v trgovini »OGLED« — Mestni trg 2. (l)

10 tramov, stropnikov
8 metrskih, nerabljenih, takoj prodam, Kocmar Marjan, fotografar, Društvena ulica 34, Moste. (l)

Damižanov 50-60 litrskih
večjo množino, prodam. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 5827. (l)

Brizgalne
vstavljive za protiletalsko zaščito, odobrene od gasilske zajednice — po maksimalnih cenah dobite pri ILERŠIČ, Cesta 29, oktobra 13. (l)

Vinske sode po 700 lit.
in nekaj malih sodčkov od paradižnikov, prodam po ugodni cen. — Koldovska ulica 3, dvorišče. (l)

Mline specialne za kosti
prodaj mline za brinje, sadje in fige dobite pri Ileršič, Cesta 29, okt. 13. (l)

Črno suknjo
marengo, prodam za 1500 lir. Poizve se: Sefic, Sv. Petra nasp 29. (l)

Krmilno peso
prodam. Kogovšek Mih., Dravilje, Kamnogoriška 26

Pisalni stroj Commercial
ugodno prodam, Poljanski nasp 12, vrata 15. Ogled od 9 do 14. (l)

Elektroikalnikne
krojaške in gospodinjstvske prodam. Bitenc, Medvedova 4, ob Gor. kol.

Štedilnik, kompletan
z bakrenim kotličkom, prosto stoječ, 3 plošč, za večji obrat, prodam po polovični cen. — Naslov v upravi Slovenca pod šte. 5860. (l)

Stoječa drva
prodaj Cerin Albin, Hruševska 23 (Štepanja vas). (l)

Omaro in posteljo
z dvema modrocema prodam. Jenkova ulica 9. l

Bencinski motor
6 cilindrski, 50 ka in generator na oglje (kompl) poceni prodaj garaja Metropol (prej Lojze). t

Otroški vozček
globok, poceni prodam. — Barogova 9-I, (Bežigrad)

Zimski damski plašč
prodam. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 5867. l

Pouk
Italijanščino in nemščino ter konverzациjo nudi gospa po zmerni cen; tudi za otroke. Rimska c. 10-I desno. (u)

Instruktorja
na deželo k sedmošolcu, ki bi študiral solsko leto realne gimnazije doma, v vseh predmetih, iščem. Te vester interesent primerne izobrazbe, z dobro vzgojo in soliden bi bil sprejet v družino. Ponudbe z obširnimi podatki je poslati na upravo »Slov.« pod »P. Z. Instruktor« št. 5815. (b)

Dijak osmošolec
želj instruirati. Ponudbe na upravo »Slov.« pod: »Student« št. 5844. u

Živali
Psa Foxterjera
kratkodlakega, do pol leta starega, kupim. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Čistokrvne« 5766.

Dve kravi
dobri mlekarici, prodam. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 5795. (l)

Lepo kravo s teletom
prodam, Tovarniška ulica št. 13. (l)

Kravo s teletom
dobro mlekarico in krmilno peso, prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5847. (l)

Stroj
Preselitev!
Cenj, odjemalceem sporočam, da sem preselil trgovino in zalogo strojev iz Frančiškanske v GALETOVO ul. št. 4. Trgovaška postaja »Stara solas« v Siski, DOVŽAN IVAN, trgovina strojev.

Vajenci
Sedlarskega vajenca sprejme takoj Klečnik Viktor, Poljanska c. 49.

Sobe
Oddajo:
Opremljeno sobo in kopalnico oddam gospodu. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5825.

Dve gospodini sprejmem na stanovanje takoj ali pozneje. Masarykova 68.

Opremljeno sobo oddam mirni gospodini. Bezenškova ul. 22-I.

U najem
Gostilno
želim vzeti v najem v prometnem kraju. - Fani Treven, Logatec 43.

Avto-motor
Šoferska šola
I. Gaberšček
bivši komisar za šoferske izpite
Kolodvorska ulica 43
Telefon št. 28-28.
Izpit se lahko polaga že s 18. letom.

Filatelija
Filatelisti pozor!
Potkujete in ovrtili se boste, da najugodnejše vnovčite ali kupite znamke vseh držav kakor tudi »JOL« albume in vse filatelistične potrebine v Knjižarni Janez Dolžan, Ljubljana, Stritarjeva 6, Tel. 44-24.

Filatelija
Ugoden nakup raznih filatelističnih novosti — znamk, filatelistične literature, katalogov, »JOL« albumov itd., dobite pri filateliji Mladinske založbe, Ljubljana, Stari trg 30, Izšla je 9. in 10. številka filatelističnega vestnika.

Pohištvo
Modroce
patentne posteljne mreže, otomane, moderne kauče in fotelje nudi solidno in po nizki ceni
Rudolf Radovan
tapetnik
Ljubljana, Mestni trg 18

Obrt
STAMPILJE
ETIKETE
GRAFIČNE
LJUBLJANA
NOVI NASLOVI:
Francišškanska ul. 3.
Telefon 45-13.

Pozor stavbeniki in hišni posestniki!
Dobavljam, polgam in stružim stare parkete,
Josip Brlec
Kolodvorska 28, Ljubljana

Barvanje
umjenih izdelkov s specialno barvo. — Barve »Efaks«, Napoleonov trg.
Lesene špule
in vse lesene množinske predmete izdeluje na avtomatu »Lignum«, Pisarna: Gledališka 7-I.

Vaš klobuk
bo izgledal kot nov, ako ga prinesete označiti v trgovino Magdič, Cesta 3. maja št. 12.

Šivalni stroji
Najboljše šivalne stroje dobite pri znani tvrdki IVAN JAX in SIN, Via Bleiwetsova 86 (Tyrševa)

Šivalni stroj, pogrezljiv
Köller, šiva naprej in nazaj, štika, napredaj. Pred škofijo 19, hišnica.

Objave
Steklarsko obrt
sem začel in izvršujem vsa steklarska dela, doma in na stavbah, po zmernih cenah. — Na zalogi imam vsakovrstne okvirje za slike. Vsa naročila izvršujem hitro in solidno. MARKO POGLIČ steklar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 8 (nasproti hotela Lloyd).

Knjige
Knjige!
Vse vrste antikvarnih knjig, revij in časopisov, kakor tudi separatnih odditov kupuje Knjižna Janez Dolžan, Ljubljana, Stritarjeva 6, Tel. 44-24.

Denar
Družabnika-co
za manufakturno trgovino na debelo ali na drobno v Ljubljani ali Goriziji, iščem. Skladišče polno blaga; koncesija, lokal in vse preskrbljeno. Potrebno 300.000 lir. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Najboljša konjunktura« št. 5794.

Kučivo
2951
DRVA
PREMOG
IV. SCHUMI
LJUBLJANA
in Frančiškanska 10.

Razno
Nasveti, pomoč, usluge
v najrazličnejših vprašanjih! Prevodi, prepiši, razmnoževanja! Sestavljanje pisem in vlog v raznih jezikih! Izvrševanje vsakovrstnih posredstev! Poslujemo solidno, zanesljivo in diskretno!
»Servis biro«, Ljubljana, Sv. Petra c. 29.

Krmo za kokoši
zamenjam za jajca. Po nudbe na upravo »Slov.« pod »Prilika« št. 5846.

Dame!
Zdravje in lepoto dosežete z masažo, ki jo uspešno izvršuje Flora, Realjeva cesta 8.

Gospod!
Zadovoljni boste z novim klobukom od tvrdke Magdič, Cesta 3. maja št. 12.

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAF
Delavniki: 15-30, 17-30, Sloga od 14 dalje, nedelje in prazniki: 10, 13-30, 15-30, 17-30
Film globoke in pretresljive vsebine
Lasclateci živere - Pustite nas živeti z odličnimi igralci: O'Sullivan Maureen, Bellamy Ralph, Henry Fonda in dr.
Vaak dan 3 predstave! Ob 14, 15-30 in 17-40
Konec predstav ob 15-15
KINO SLOGA - TEL. 27-30
Po svetovnoznadem romanu A. J. CRONINA narejeno krasno filmsko delo
Zvezde gledajo z neba
Film radarjev in velemera
V gl. vlogi: Michael Redgrave, Ne zamudite
KINO MATICA - TEL. 22-41
Napeta in zabavna kriminalna komedija zmešnjav in zapletajev
Usodni briljanti
VERA CARMi - ROBERTO VILLA
KINO UNION - TEL. 22-23
KINO KODELJEVO TEL. 41-64
Prekrasen film z lepo ISO MIRANDO
Uničena sreča
Slavni komik FERNANDEL v zabavnem filmu
Potovanje na drug svet
Predstava ob nedeljah ob 2 in pol 5 (konec ob 7) ob delavnikih ob 3.

Vsem, ki so v tako velikem številu spremili našega ljubljene, nepozabnega soproga in očeta, gospoda
Karla Bolaffio
na zadnji poti in za mnogobrojne izraze sožalja — naša srčna zahvala.
MARCELA BOLAFFIO,
soproga — v imenu otrok in ostalega sorodstva.

Zahvala
V moji neizmerni bolesti ob smrti moje ljubljene, nepozabne
THEKLE
se vam vsem, ki ste tako iskreno sočustvovali z menoj, ki ste ji tako lepo okrasili njeno krsto z vencji in cveticami, in ki ste jo v tako velikem številu spremili na njeni veliko pregodnji zadnji poti, od srca zahvaljujem. Sam Bog ve, zakaj mi je naložil to bridko, težko preizkušnjo. On bo tudi vam povrnil vašo zvestobo, katero vam jaz nikoli ne bom pozabil. — Sveta maša zadušnica se bo brala v trnovski župni cerkvi v sredo, dne 28. oktobra, ob 7. uri zjutraj.
Ljubljana, dne 24. oktobra 1942.
Dr. KAISER ADOLF.

Avviso importante
La Soc. Italiana Nota d'Oro di Osimo (prov. di Ancona) inaugura il nuovo stabilimento, desidera favorire 200 nuovi Clienti nell'acquisto delle sue fisarmoniche di fama mondiale. — Mette pertanto in vendita 200 strumenti del modello IMPERO, con voci in 3a/5a a 1 registro, di segmenti prezzi eccezionali di propaganda: 34 tasti 48 bassi; pr. list. 1700 per L. 1450 37 - 80 - - - 2150 - L. 1650 41 - 120 - - - 2350 - L. 1850
Per poter beneficiare di tale occasione eccezionale occorre:
1° Inviare subito l'ordinazione alla Soc. Italiana Nota d'Oro di Osimo (provincia di Ancona), accompagnata dal relativo importo;
2° Unire all'ordinazione la presente inserzione pubblicitaria.
La Nota d'Oro garantisce per cinque anni tutti i suoi strumenti da ogni difetto di lavorazione. L'imballaggio e il trasporto nel Regno dei suddetti 200 strumenti è gratuito.

Važen oglas
Soc. Italiana Nota d'Oro, Osimo (prov. Ancona) želi ob otvoritvi novega obrata omogočiti 200 novim odjemalcem nakup svojih svetovnoznanih harmonik. Zato bo dala v promet 200 glasbil modela IMPERO s glasovi 3a/5a na 1 register po sledečih izjemnih propagandnih cenah:
34 tipk 48 basov cena po ceniku L. 1700 za L. 1450
37 tipk 80 basov cena po ceniku L. 2150 za L. 1650
41 tipk 120 basov cena po ceniku L. 2350 za L. 1850
Da se moremo okoristiti s te izredne prilike, je potrebno:
1. nemudoma poslati naročilo z odgovarjajočim zneskom vred po naslov: Soc. Italiana Nota d'Oro, Osimo (prov. Ancona).
2. priložiti naročilo ta oglas.
Nota d'Oro jamči pet let za vse napake pri izdelavi svojih glasbil. Zavojnina in prevoz v Kraljevini sta za zgoraj omenjena glasbila brezplačna.

Zahvala
Za mnoge izraze in dokaze iskrenega žalovanja ob priliki smrti svoje predrage soproge, mame, stare mame in tačče, gospe
Marije Gerkman
izrekam vsem onim, ki so sočustvovali z nami ob težki izgubi, jo spremili na njeni zadnji poti, mojo najiskrenejšo zahvalo. — Sv. maša zadušnica se bo brala v torek, dne 27. oktobra, ob 7 zjutraj v stolni cerkvi sv. Nikolaja.
Ljubljana, dne 24. oktobra 1942.
LUDVIK GERKMAN, sprog - in ostalo sorodstvo.

Zahvala
Vsem, ki so našemu preljubemu očku, gospodu
dr. Marku Natlačenu
skazali poslednjo čast, položili cvetja na njegovo krsto ali v njegov spomin naklonili podporo revežem, in vsem, ki so nam v naši bridkosti ustno ali pisмено izrazili svoje sožalje, se najpriščneje zahvaljujem.
Posebej se zahvaljujem Prezvišenemu gospodu škofu dr. Gregoriju Rožmanu, Nj. Eksclenci gospodu Visokemu komisariju Emiliju Grazioliju, visokim vojaškim oblastem, zastopnikom Visokega komisariata ter drugih državnih uradov in ustanov, zastopnikom Akademije znanosti in umetnosti ter Univerze in drugih kulturnih zavodov in ustanov, zastopnikom mestne občine ljubljanske, zastopnikom stanovskih zbornic in organizacij, zastopnikom gospodarskih zvez, ustanov in organizacij, zastopnikom tiska, zastopnikom prosvetnih zvez in organizacij, zastopnikom socialnih ustanov, zastopnikom verskih in dobrodelnih zvez in organizacij, preč. duhovščini, moškim in ženskim redovom, pevcem in dijaštvu ter vsem drugim, ki so se udeležili pogreba ali se v tihi molitvi spominjali dragega pokoinika.
Ohranite našega očka v blagem spominu in molite zanj!
V Ljubljani, dne 22. oktobra 1942.
Nija dr. Natlačenova z otroki in sorodniki

A. Fogazzaro: 21
Palača ob jezeru
»Tudi ti, mala moja roka! Lasem prilagam rokavico, da se spomnim tudi tebe, mala ročica. Palec rokavice mi je prekratek, Bogve, če bom imela zopet tako lepe roke in tako mehke? Poljubljaj me, Zbogom!
»Živela bom samo še par dni. Večer je 2. maja 1802. Ne vem, koliko je ura, ker nimam ure.«
»Očna so odprta. Zrak je topel, skozi okno prihaja duh po gozdu, nebo je zelenkasto. Kako sladki so ti glasovi na jezeru in oddaljeno zvonjenje! Moje solze so tako vroče! Ali je mogoče, da se vsega tega ne spominjam?
»Duša moja, vtisni si globoko, kar zdaj napišem. Grof Emanuel d'Ormeno in njegova mati sta moja morilca. Vsak kamen te hiše me sovraži. Nihče nima usmiljenja. Zaradi ene same cvetke, zaradi enega samega smehljaja, zaradi grde klevetel! A zdaj ne več! Zdej sem z vsem hotenjem, z vsem neizmernim hrepenenjem, popolnoma vsa njegovat!
»Pet let in štiri mesece sem že tukaj. Nihče ne govori z menoj in tudi jaz ne govorim z njo. Ko me bodo odnesli v cerkev, bodo šli tja tudi oni. Običajni boje v žalna oblačila, kazali bodo ljudem žalosten in trpeč obraz ter bodo odgovarjali duhovniku: Večna luč naj ji sveti! O, ko bi se mogla tedaj dvigniti in spregovoriti!
»Mati moja, oče moj! Sta res umrla in me ne moreta braniti? Ah! D'Ormeno, podleži, podleži, podleži! Oni vsaj ne trpijo!
»Za hip moram prenehati. Misli me nočejo več ubogati; vse hkrati se gibljejo. Strnilo so se vse skupaj tu, na sredi čela. Prav tu čutim strašno bolečino, ki je ni mogoče olajšati.«
»Zbogom, sonec! Na svidenje!
»Črna vrata, črna vrata, nikar se še ne odprite!

»Pomiriti se moram in napisati nekaj navodil za takrat.«
»Ko bom v prihodnjem življenju našla in prečitala ta rokopis, bom najprej pokleknila in se zahvalila Bogu. Nato bom primerjala te lase z mojimi, pomerila rokavico in pogledala podobo v ogledalu, ki ga bom takoj nato razbila, kajti vsakokrat, ko ga hoče kdo uporabiti, mora prenoviti steklo. Za tem bom vse te predmete zopet spravila na prejšnje mesto. Pritisnila bom na kaveljček, da se pokrov mize vrne zopet na svoje mesto.«
»Slepo zaupam v božjo obljubo.«
»Naj bodo sinovi, vnuki ali sorodniki, za vse bo maševanje dobro. Tukaj ga je treba počakati, prav tukaj.«
»Cecilija.«
Marina je željno prebirala te vrstice, ne da bi jih umela.
Začela jih je čitati v drugo. Pri besedah: »Ti, ki si našla in prebraš te besede, spoznaj v sebi mojo nesrečno dušo,« je prenehala čitati. Pruj je šla kar tako preko njih.
Pogled se ji je ustavil na teh besedah in roke so se ji začele treseti. Čitala je naprej, njene tresočee roke so se zdale kakor okamenela.
Ko je dospela do besed »bom najprej pokleknila in se zahvalila Bogu,« je zaprla rokopis in ostala nekaj časa negibna, s sklonjeno glavo.
Nato je zopet razgrnila list in čitala v tretje. Končno ga je odložila in vzela v roke šop las. Njene roke so se premikale počasi in niso bile več nerovne. Njen obraz je bil kakor iz marmora. Na njem ni bilo niti nevernosti niti vere, niti strahu niti začudenja.
Na hodniku so se začeli težki koraki. Marina se je spremenila. Oči so ji zablestele, kri ji je planila v obraz. S silo je zaloputnila pokrov mize in stekla k vratom.
Bila je Fani.

»Pojdite ji je dejala Marina.
»Kaj se je vendar zgodilo?
»Nič. Nocoj te ne potrebujem. Lahko greš spat,« ji je dejala Marina, ki se je medtem že umirila.
Fani je odšla.
Marina je prisluškovala, dokler ni slišala, da je sobarica odšla po stopnicah. Tedaj se je vrnila k mizi.
Obotavljala se je nekaj časa, predno jo je odprla. Ogledovala je okraske in skrivnostne slokokošene figure, izdelane v ebenovino, ki so se ji v tem trenutku zdele kakor prikazni, ki so se prilapizile iz onostranstva. Končno se je odločila in odmaknila pokrov.
Osupnila je. Ko je s silo zaprla pokrov, se je zdrobilo zrealce, kakor je želela Cecilija. Prečitala je znova zadnjo stran rokopisa, vzela lase, ki jih je našla v skrivališču in jih približala svojim. Prav nič jim niso bili podobni.
Vzela je rokavico. Kako je bila hladna! Kar mraz jo je stresel, ko jo je vzela v roke. Tudi rokavica ji ni bila prava. Bila je premajhna.
Spravila je zopet v skrivališče rokopis, knjigo, rokavico, lase, razbito ogledalec in pritisnila na kaveljček. Vzmet se je sprožila in plošča se je zopet vrnila na prejšnje mesto. Nato pa se je zgrudila na kolena, naslonila roke na mizo in si zakrila obraz. Sveča, ki je gorela na mizi in ki je osvetljevala njene valovite lase, se je zdela edina živa stvar v sobi. Plamen je bil edno nemiren; trepetal je, se iztegoval in krčil na nenavaden način. Počas se je pripogibal, kakor da bi hotel doseči Marinino uho in ji zašepetati: »Kaj ti je?« A tudi če bi mogel to storiti, bi ne dobil odgovora. Klečča postava se ni zavedala ničesar in tudi ni mogla govoriti. Sree ji je konaj še bilo. Kri se ji je le še počasi pretakala po žilah. Njen nenavaden razum in železna volja sta se v velikih tišini borila z zločesto senco, ki

je izšla iz skrivnega predalčka z namenom, da prodre dekletu v kri, da se oklene kosti, da ji izpije življenje in dušo ter se vrine na njuno mesto. V drugačnih okoliščinah bi dekletov skepticizem ne dopustil niti, da bi se ji kaka senca samo približala. Toda pajčolan skepticizma, ki je zakrival njene misli, ko je bila mirna, se je pretrgal in izginil po onj nenavadni zbeganosti, ki jo je prevzela, ko se je vračala domov.
Ko je doznala smisel rokopisa, je bila v prvem hipu vsa zbegana, a kmalu se je obvladala s svojo železno voljo in hotela vso stvar hladno proučiti. Ko se je torej zbrala in zabela razmišljati to, kar je čitala, ji je nek zapovedujoč notranji glas dejal:
»Ne, ni rest!
V naslednjem trenutku pa je že zdvomila nad tem glasom, ki je umolknil. Ta glas je imel veljavo le kot zaključek razmotrivanja. Morala je torej zopet vse razmisлити.
Cecilija je bila umobolna. Vsi so to trdili, tudi sama je izjavila isto; lahko je bilo sklepati o tem po zmeđenih mislih v rokopisu, kakor tudi po vsej vsebini rokopisa samega. Ali je ta misel o ponovnem bivanju na zemlji bila kaj posebnega, kar bi se moglo smatrati kot navdihnjenje od zgoraj? Nikakor ne. Ta domneva je bila skoraj tako stara kakor svet in povsod znana. Nesrečna grofica je brčkone o tem mnogo čitala ali slišala pripovedovati in v dnevih trpljenja se ji je zopet vrnila v spomin. Oprijela se je te misli, kakor edine rešitve, našla je v njej tolažbo in se vživela v njo. Ta misel je postala takorekoč duša njene duše. Videnja? Stene so povedale ubogi blazni ženki, kar je hotela njena volja in domišljija. Odgovor je bil napisan z ognjem? Da. Ali pa je bil lasje? Ne. Kaj so pomenili lasje, rokavica in zrealce? Čemu naj bi primerjala mrtvo roko in lase z živimi? Ali je upala, da se bo zopet rodila ali da bo vstala od mrtvih?